

LASIHYTIN LÄHIYMPÄRISTÖSUUNNITELMA

28.04.2020

VSU

Lähiympäristösuunnitelmaa laadittaessa alueen korttelien suunnitelmat eivät ole olleet vielä tiedossa, joten suunnitelman sovittaminen kortteleihin on jätetty avoimeksi.

Käytetyt suunnittelualuetta rajaavat korttelit ovat maankäytön suunnittelutyön luonnoksia. Korttelit ovat yhdistelmä kaupungilta saadusta aineistosta:

5.12.2019	Vantinportin pohjoinen puoli
8.4.2020	Vantinportti – Hansaportti (Sitowise)
14.4.2020	Hansaportti – Kauklahdenväylä (Ahlman Arkkitehdit)

Suunnittelua Espoon kaupungilla ovat ohjanneet:

Marie Nyman	maisema-arkkitehti, Espoon kaupunki
Kaisa Lahti	liikennesuunnittelija, Espoon kaupunki
Jenni Mikkola	arkkitehti, Espoon kaupunki
Outi Reitmaa	aluearkkitehti, Espoon kaupunki
Leena Ihalainen	viheraluepäällikkö, Espoon kaupunki
Kristina Rocha	kaupunkitekniikan keskus, Espoon kaupunki

Lähiympäristösuunnitelman ovat laatineet
VSU maisema-arkkitehdit Oy:stä:

Outi Palosaari	arkkitehti, maisema-arkkitehti, työn vastuuhenkilö
Sami Kaleva	maisema-arkkitehti, hortonomi AMK, projektipäällikkö
Terhikki Vaarala	maisema-arkkitehti, suunnittelija
Saara Oilinki	maisema-arkkitehti, luonnontiet.kand. (biologia), asiantuntija

Lähiympäristösuunnitelma on laadittu 11/2019-04/2020 välisenä aikana.

SISÄLLYS

1.	Työn lähtökohdat ja tavoitteet	sivu
	Suunnittelualan sijainti	5
	Työn tavoitteet	6
2.	Analyysit	
	Maankäyttö ja kulttuurihistoria	8
	Maisemarakenne ja topografia	9
	Viher- ja siniverkosto	10
	Maisemakuva	11
	Pienilmasto	12
	Rakennettavuusselvitys	12
	Melu	12
	Kasvillisuus ja luontoarvot	13
	Reitit	15
	Alueelle laaditut suunnitelmat	16
3.	Konsepti	
	Suunnitelmakonsepti	19
	Teema: jokiluonto	20
	Teema: kulttuuriympäristö	21
	Teema: saavutettavuus	22
4.	Lähiympäristösuunnitelma	
	Luonto ja rakennettu ympäristö	24
	Tilallisuus joen varressa	25
	Sillat	26
	Toiminnot	27
	Havainnekuva	28
	Asemapiirros	29
	Kasvillisuus	30
	Materiaalit	31
	Alueleikkaukset	32
	Havainnekuva	37

1. TYÖN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

SUUNNITTELUALUEEN SIJAINTI

Kartta/ortokuva-aineisto © Espoon kaupunki ellei toisin mainittu.

Valokuvat VSU maisema-arkkitehdit Oy ellei toisin mainittu

KUVA 1. Sijaintikartta

© Maanmittauslaitos, ortokuva 01/2020

TYÖN TAVOITTEET

Suunnittelualue sijoittuu Kauklahteen Espoonjokilaaksoon Kauklahden rautatieaseman eteläpuolelle. Alue rajautuu Kauklahdenväylään, Hyttimestarintiehen ja junarataan. Koillisosalla suunnittelualueita sijaitsee avoimet peltoalueet. Nykyisin suunnittelualue on voimassa olevan asemakaavan mukaisesti pääasiassa teollisuusaluetta.

Työn tavoitteena on laatia lähiympäristösuunnitelma Lasihytin asemakaava-alueelle jokisuistoon. Alueelle tekeillä olevassa asemakaavassa tavoitteena on täydennysrakentaminen ja olevien teollisuus- ja varastokiinteistöjen hyödyntäminen mahdollisuuksien mukaan ja muuttamalla korttelialueet keskustamaisiksi asuinkerrosalueiksi. Kaavaehdotus on valmistelussa ja valmistuu vuoden 2020 loppupuolella, joten työtä tehdessä maankäytön- ja terminaalisuunnitelmat ovat olleet alustavia, joihin on tulossa muutoksia. Alueen mitoituksena pidetään 4000 asukasta.

Espoonjokilaakso muodostaa monipuolisen Espoonlahden pohjukasta Länsi-Vantaalle asti ulottuvan viher- ja peltoalueiden kokonaisuuden. Espoonjokilaakso on maakunnallisesti merkittävää kulttuurimaisemaa, jonka yhteydessä on keskiajalta asti periytyvää asutusta. Suunnittelualueen pohjoispuolelle jää Kauklahden keskiajalta periytyvä kylämäki kaupparaitteineen. Kauklahdessa kulttuurimaiseman arvot liittyvät myös 1900-luvun alkupuolella kehittyneeseen lasi- ja tiiliteollisuuteen. Espoonjokilaakso muodostaa myös maakunnallisesti merkittävän ekologisen yhteyden, ja joen rannan kasvillisuudella on merkitystä jokea ja jokitormaa hyödyntäville kaloille ja eläimille.

- Espoonjoen jokilaakso muodostaa tärkeän ekologisen yhteyden peltojen ja kaupunkirakenteen keskellä. Espoonjoen reuna-alueet on tarkoitus säilyttää mahdollisimman luontaisina ja riittävän leveinä, jotta alueen luontoarvot eivät vaarantuisi. Suunnitelmissa huomioidaan ja turvataan niittyjen ja peltojen linnusto. Joen kunnostustoimenpiteitä on tarkoitus tehdä vuoden 2020 aikana.
- Joen virkistyskäyttöä kehitetään lisäämällä joen saavutettavuutta reiteillä joen molemmin puolin sekä viihtyisillä viheryhteyksillä, joissa on vaihtelevia maisematiloja.
- Alueelle on tarpeen sijoittaa leikkipuisto.
- Jokiveden laatu turvataan huolellisella hulevesien viivyttämällä. Suunnitelmissa huomioidaan riittävät tulvavarat ja hulevesiratkaisun tarve sekä sijaintimahdollisuus.
- Suunnittelussa tarkastellaan kulkuyhteyksiä. Tarkastelussa on olevien ja jo suunniteltujen reittien sijainnit sekä näihin liittyminen puistoreiteillä, josta muodostuu tukiranka viheralueiden sijoittumiselle.
- Pikaraitiotien reitti on tarkastelun alla, mutta työssä edetään läntisen vaihtoehdon VE2:n mukaan.

2. ANALYYSIT

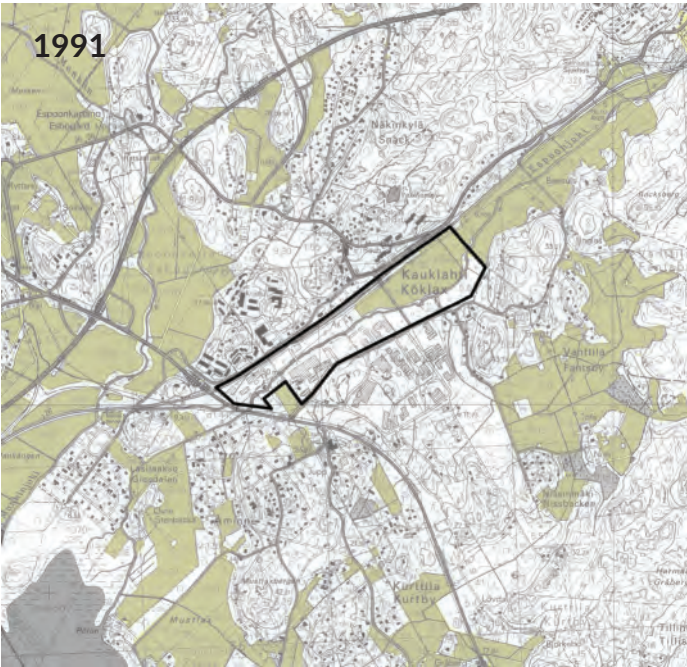
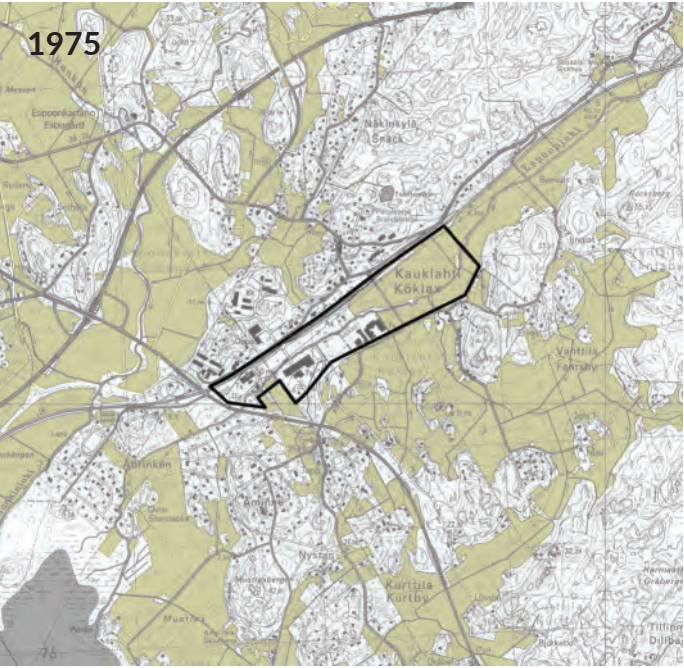
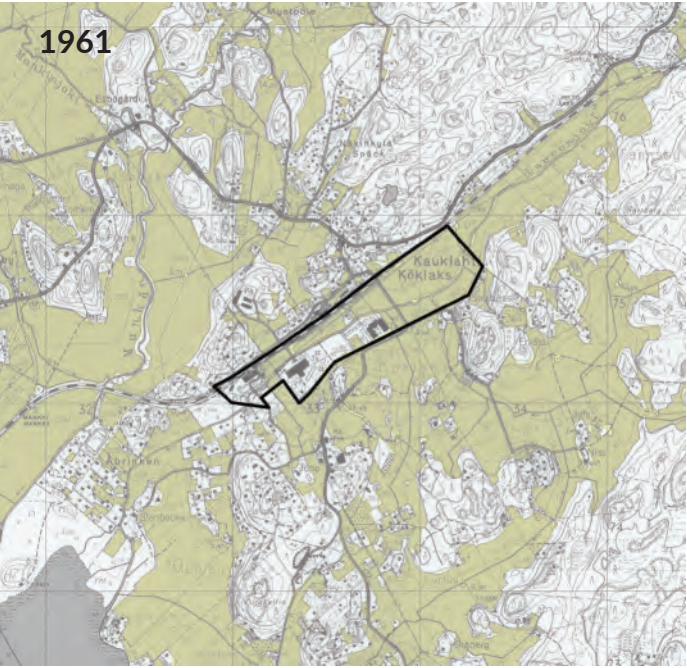
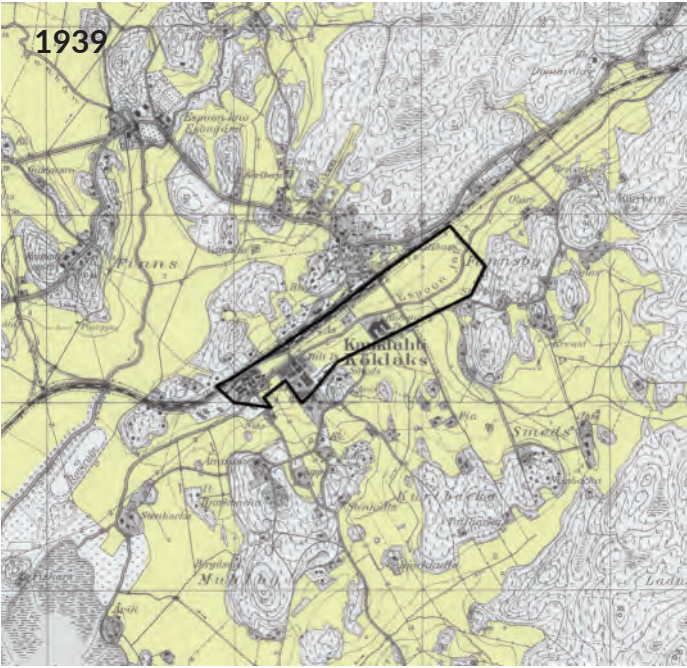
MAANKÄYTTÖ JA KULTTUURIHISTORIA

Suunnittelualue sijoittuu maakunnallisesti merkittävään Espoonjokilaaksoon, joka on kyläkuvalisestl ja maisemakuvalisestl arvokas alue. Espoonjoki mutkittelee pitkän peltoalueen keskellä erottuen kaukomaisemassa jokivarren kasvillisuuden ansiosta. Kumpuilevaa peltoaukeaa rajaavat metsäiset selänteet. Rakennuksia on avoimen maisematilan itäosissa vähän ja ne sijoittuvat pääosin metsäisille selänteille tai pellon reunan. Lounaassa avoin maisematila rajautuu hallirakennuksiin, jotka näkyvät avoimessa maisematilassa pitkälle.

Suunnittelualueen Espoonjokilaakso kuuluu kokonaisuudessaan arvokkaaseen kulttuuriympäristöön / maisema-alueeseen. Espoonjokilaakso on osa maakunnan halkaisevaa ja paikoin hyvin havaittavaa kallioperän murroslaaksoa. Espoonjokilaakson kulttuurimaisemalle ovat tyypillisiä lukuisat muinaisjäännökset, historiallinen Suuri rantatie, keskiajalta periytyvät kylät ja viljelymaisema.

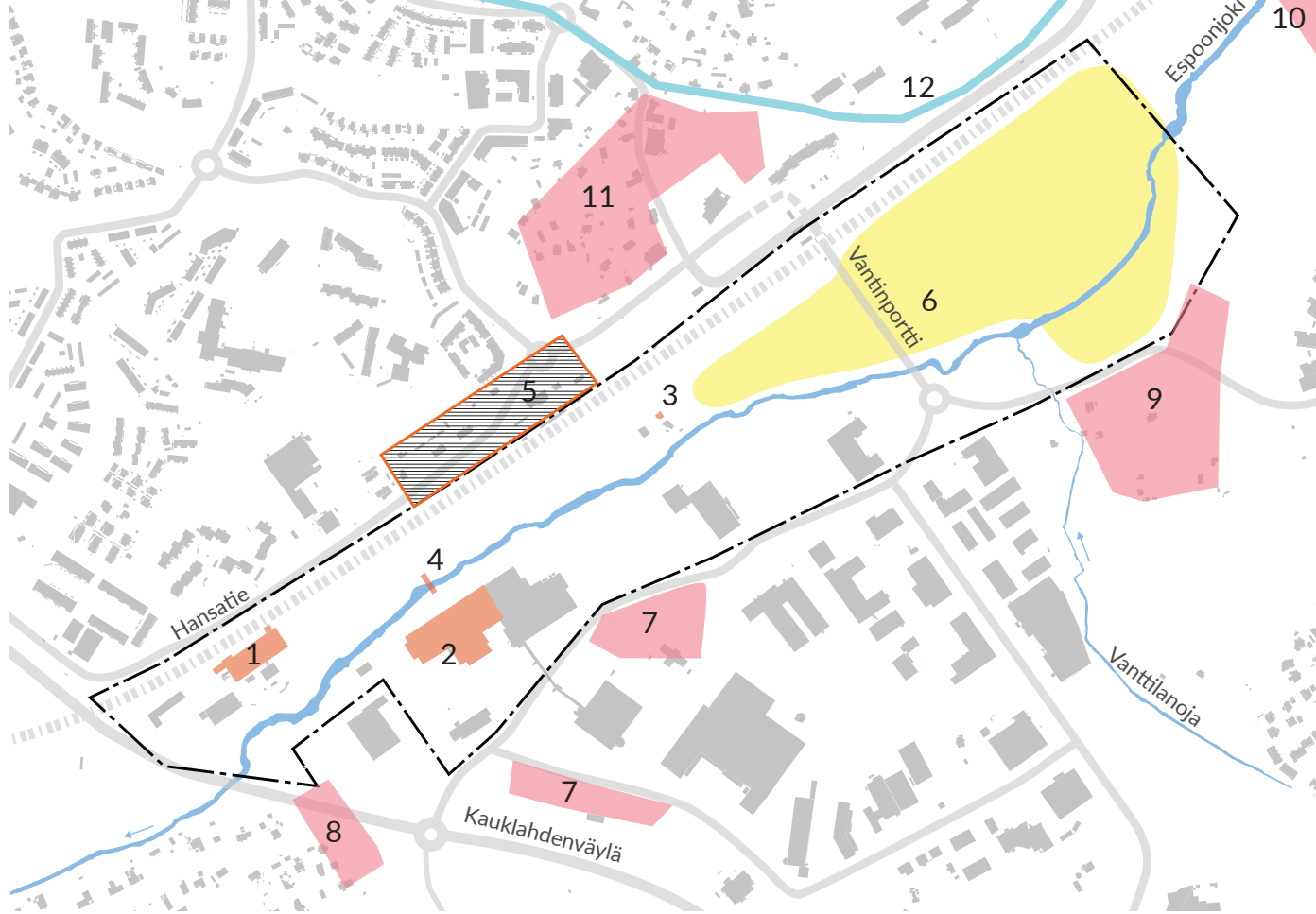
Alueen vanhinta säilynyttä kerrostumaa edustavat muinaisjäännökset, jotka sivuavat suunnittelualueetta Hyttimestarintien eteläpuolella junaradan pohjoispuolella sijaitsee Suuri rantatie eli Kuninkaantie, joka on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeänä tienä. Suuri rantatie on myös parhaiten säilyneiltä osilta valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Kauklahdessa Espoonjokilaaksoon on kehittynyt 1900-luvun alkupuolella lasi- ja tiiliteollisuutta, ja näihin liittyvää työväen asumista.

Suunnittelualueen radan pohjoispuolella Kauklahden asema ympäristöineen kuuluu valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen (RKY) alueeseen, joka muodostuu kahdesta maantien jakamasta osasta: asemarakennuksesta tavarasuojineen ja asuinalueesta. Kaupunkikuvalisestl arvokkaita alueita on alueen vanha kyläkeskus, rautatieasemaan liittyvä rakennuskanta ja asemanseutu. Alueella on uutta ja vanhaa rakennuskantaa rinnakkain.

Kooste vanhoista kartoista (vuodet 1939, 1961, 1975 ja 1991)

© Maanmittauslaitos, vanhart kartat
01/2020

Arvokkaat rakennukset ja rakenteet
KULTTUURIHISTORIAALLISET
RAKENNUKSET JA RAKENTEET

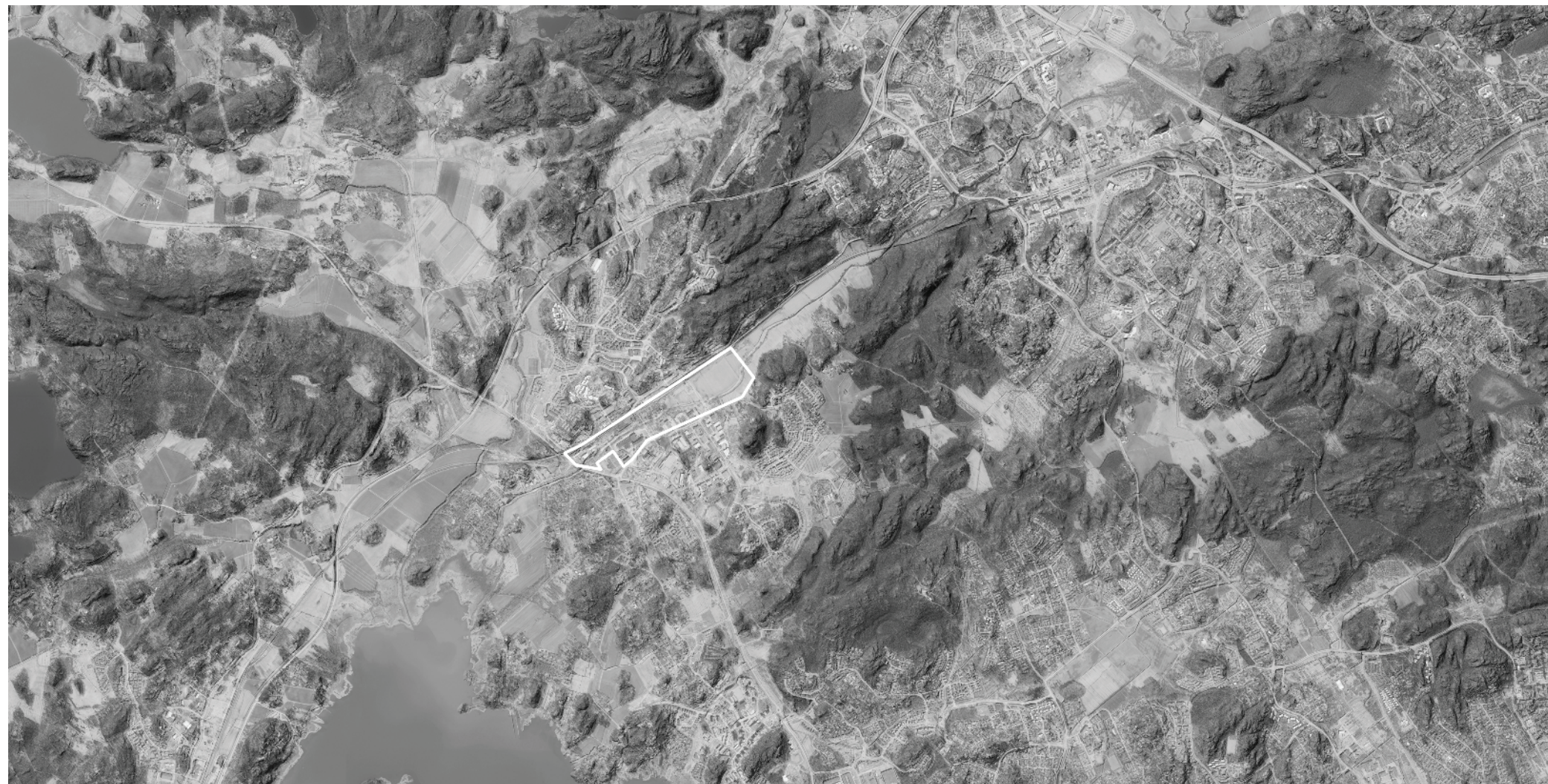
- 1 Kauklahden lasitehdas
- 2 Slev Oy, kaarihalli
- 3 Pumppuasemanhoitajan asunto
- 4 Vanha lasihtyinsilta
- 5 Kauklahden rautatieasema (RKY)
- 6 Maisemakuvalisestl arvokas peltoaukea

- Muinaisjäännökset
- 7 Kurtbackan kylämäet
- 8 Mulbyn kylämäet
- 9 Vantinmäen kylämäki
- 10 Faunbyn kylämäki
- 11 Kauklahden kylämäki
- 12 Historiallinen tie, Kuninkaantie

10 500m

MAISEMARAKENNE JA TOPOGRAFIA

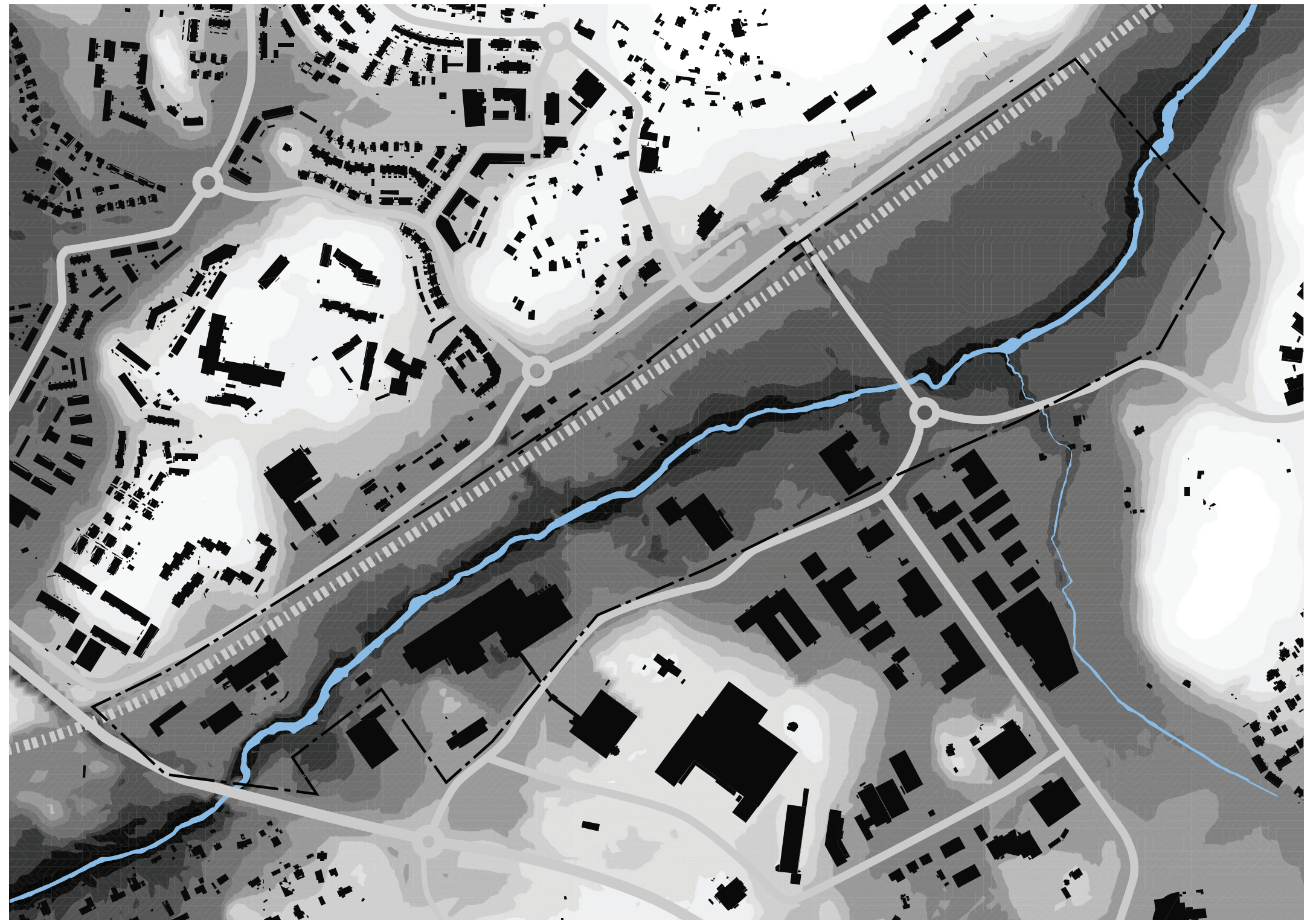
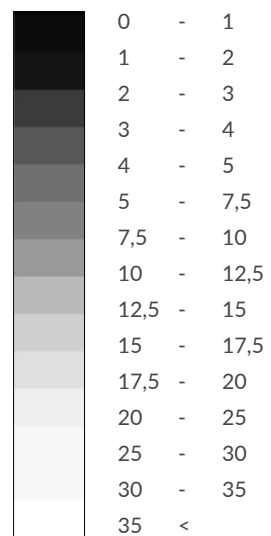
Kohdealue sijoittuu laaksoalueeseen, joka avautuu itäisten selänteiden välistä kohti merenlahtea. Selänteet ovat alueella pääosin kallioisia ja moreenisia sekä puustoisia. Ne korostuvat maisemassa topografiansa ja puustonsa ansiosta. Laaksoalueet ovat savisia ja ovat tyypillisesti olleet viljelyssä. Rakentamista on alueella myös runsaasti, pääosin selänteiden laidoilla, mutta myös laaksoalueilla. Kohdealueella pinnankorkeuden vaihtelut ovat verraten pieniä. Korkotaso kohdealueella on noin 3-7 mmpy.

Kohdealue laajassa maisemarakenteessa

© Maanmittauslaitos, vinovalovarjoste ja ortokuva 01/2020

KORKEUS
(mmpy N2000)

Topografia

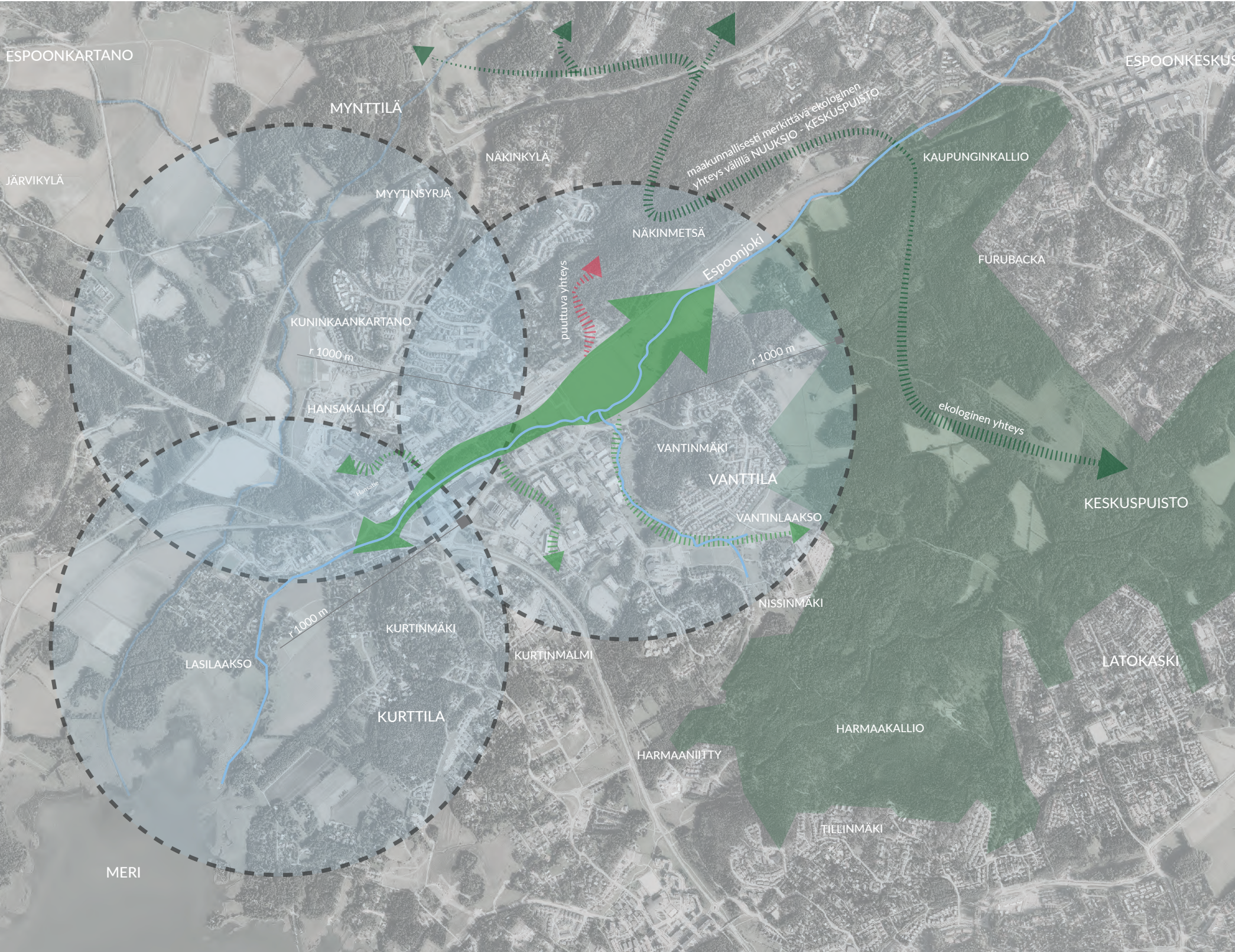
1 0 ————— 500m

VIHER- JA SINIVERKOSTO

Kohdealueella rakentamista on verraten vähän ja se painottuu alueen laidoille länsi- ja keskiosaan. Alueen keskellä virtaava Espoonjoki laakso muodostaakin kohteeseen selkeän viher- ja siniverkoston selkärangan. Itäpäässä alue vaihtuu metsäisiin selänteisiin ja peltomaisemaan, tämä viheryhteys yltää aina Espoon keskuspuistoon saakka. Länsipäässä viheryhteys kapenee rakentamisalueiden puristuksessa, mutta alueelta on silti selkeä yhteys uomaa seuraillen merenlahden rantapelloille. Rakennettavat kävelytiet ja -polut linkittävät kohdealueen Espoon keskukseen Keskuspuiston kautta ja yhteys jatkuu aina kohdealueen kautta Espoonlahteen. Kohdealue on varsin merkittävä viheryhteys laajalle alueelle.

Viheryhteydet eteläpuolisiin viheralueisiin ovat hyvät, alueen keskivaiheilta on vehreät yhteydet Lasipuistoon ja Vantinlaaksoon. Sen sijaan yhteydet pohjoispuolelle ovat osin puutteelliset. Rata katkaisee luontevia yhteyksiä, lisäksi rakennusmassat sijoittuvat niin, että yhtenäisiä pitkiä viheryhteyksiä ei muodostu. Alueen luoteisosasta on kuitenkin jonkinasteinen yhteys Hansakalliolle ja siitä eteenpäin rakentamisen lomassa sijaitseviin puistoihin ja näiden kautta Mankinpellolle.

Espoonjoki on siniverkoston selkäranka. Joesta haarautuu sivuhaara etelään. Sivuhaara seurailee rakentamatonta laaksoaluetta ja muodostaa luontevan sini- ja viheryhteyden kohti viereisiä pientaloalueita. Alueella on lisäksi joitakin peltoja.

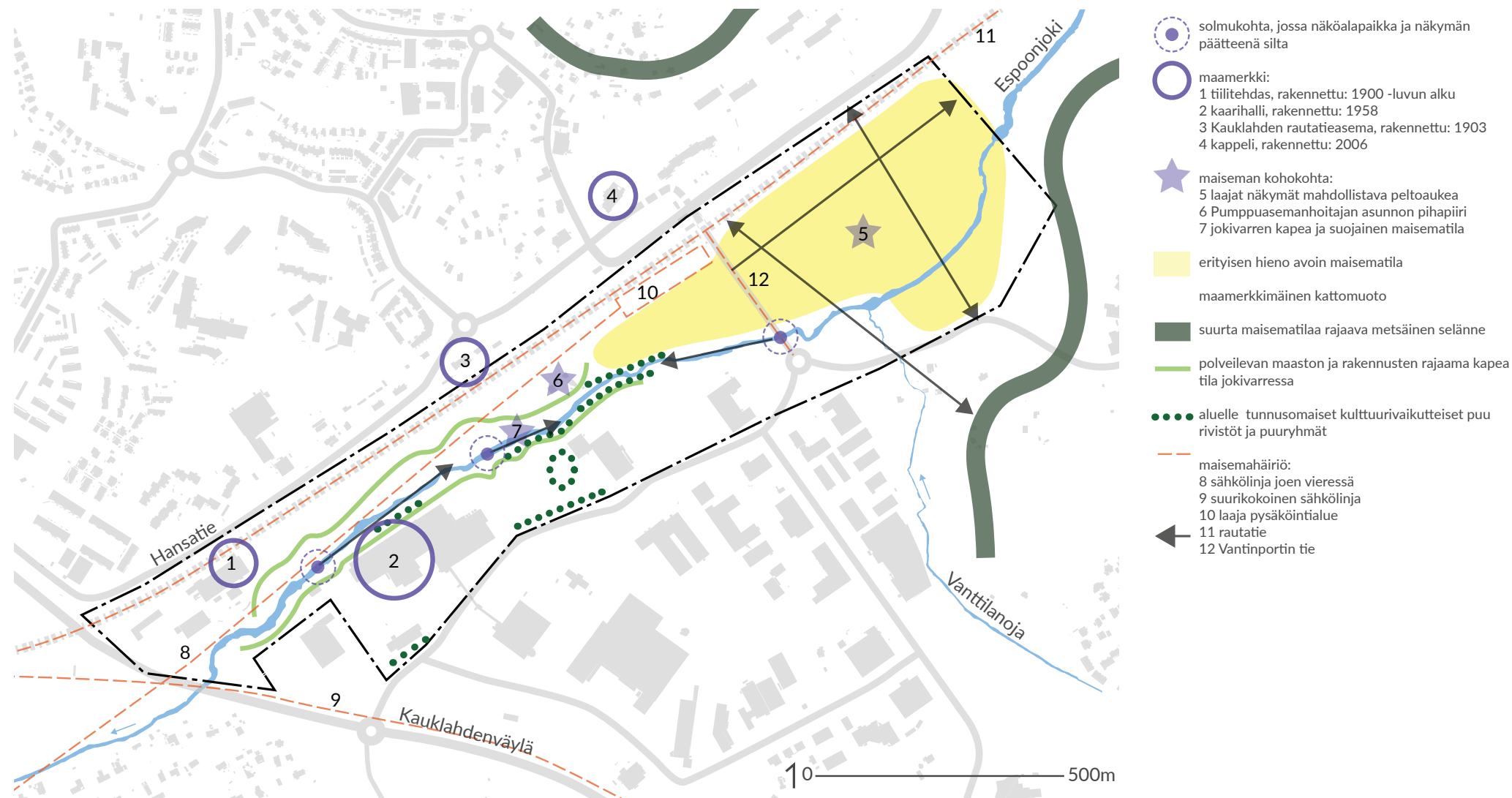

Viherverkosto
katkoviivalla esitetty kohdealueen etäisyyttä meren ja Keskuspuiston välillä

MAISEMAKUVA

Alueen maisemakuvassa ominaista on pienipiirteisyys, erityisesti alueen länsipuolella. Joen suuntaisesti muodostuu kapeita, siltojen rytmittämiä näkymiä. Joen vierellä laakson suurempi maisematila ei hahmotu, vaan jokivarren maastonmuodot, rakennukset ja puusto rajaavat suojaisan tilan alueen keskelle. Vastapainona länsipuolen kapeaan, suojaasaan ja pienipiirteiseen maisematalaan on itäreunan laaja peltoaukea, jossa maisematila avautuu ja näkymät ovat pitkiä. Peltoaukean maisematila on vaikuttava kahden puustoisien selänmetsän välissä sijaitessaan.

Alueelle muodostuu pieniä solmukohtia jokea ylittävien siltöjen kohdalle. Nämä sillat toimivat näköalapaikkoina ja näkymien päätteinä. Maamerkkejä alueella muodostavat rautatieasema, tiilitehdas, Slev Oy:n kaarihallin katto ja Kauklahden kappeli. Maisemahäiriöitä alueella ovat sähkölinjat sekä pysäköintialue laajan maisematilan vieressä. Lisäksi rautatie korostuu paikoin maisemassa voimakkaana elementtinä ja Vantinportin leveä tie halkaisee ikävästi peltoaukeaman. Maiseman kohokohtana on pumppuasemanhoitajan asunnon pihapiiri peltoaukean ja jokivarren suojaisan maisematilan lisäksi.

Maisemakuva

Avoin maisematila alueen itälaidalla

Jokivarren rajautuvaa maisemaa, kuvassa näkyy myös jokea seuraileva sähkölinja

Asemarakennus radan luoteispuolella

Kaarihallin kattomuoto pilkottaa puiden takaa

PIENILMASTO

Kohteen pienilmasto on melko suotuisa, sillä eritoten kesä-aikaan alue on avoimen ja puoliavoimen maisematilansa valoisaa. Kohdealueen sijoittuminen lähelle merenrantaa ja vallitsevan lounastuulen suunta voi aiheuttaa tuulisuutta alueella. Tuulisuuden tunnetta vähentää vaihtelevan kokoiset puusto-alueet. Jokilaakso on hallanarkaa aluetta, jonne kylmemmät ilmamassat muodostavat kylmäjärvä.

Alueella olevan puuston ja pensaikon vaihteleva sijoittuminen ja veden vaikutus muodostavat kohteeseen miellyttäviä pienilmastollisia "taskuja". Puustolla on varjostava vaikutus vesipintaan, jota joen kalakannat suosivat elinympäristönä. Talviaikaan valoisimpia alueita ovat jokiuoman pohjoispuoli ja peltoaukea itäosassa.

Varjoanalyysit kohteesta, huomioiden maastonmuodot, rakennukset ja puusto (15m korkeana massana) on tehty erikseen kasvu- ja talvikaudelle.

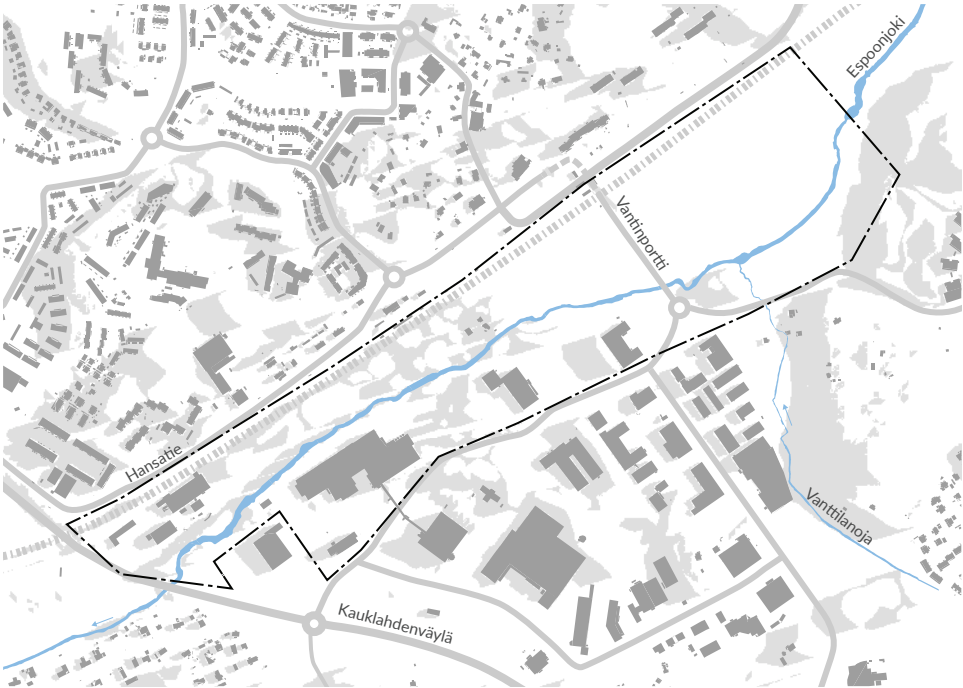
RAKENNETTAVUUSSELVITYS

Kohteen maaperä on savea. Osalle alueesta on laadittu SM Maanpää Oy:n toimesta rakennettavuusselvitys, jossa on havaittu paksun pehmeän saven alueita sekä vähäsavisempia kohtia. Kartoitetuista alueista jokiuoman pohjoispuolella on hieman ohutsavisempia kohtia. Raportissa todetaan jokirannan stabiliteetin olevan pääsääntöisesti melko huono,

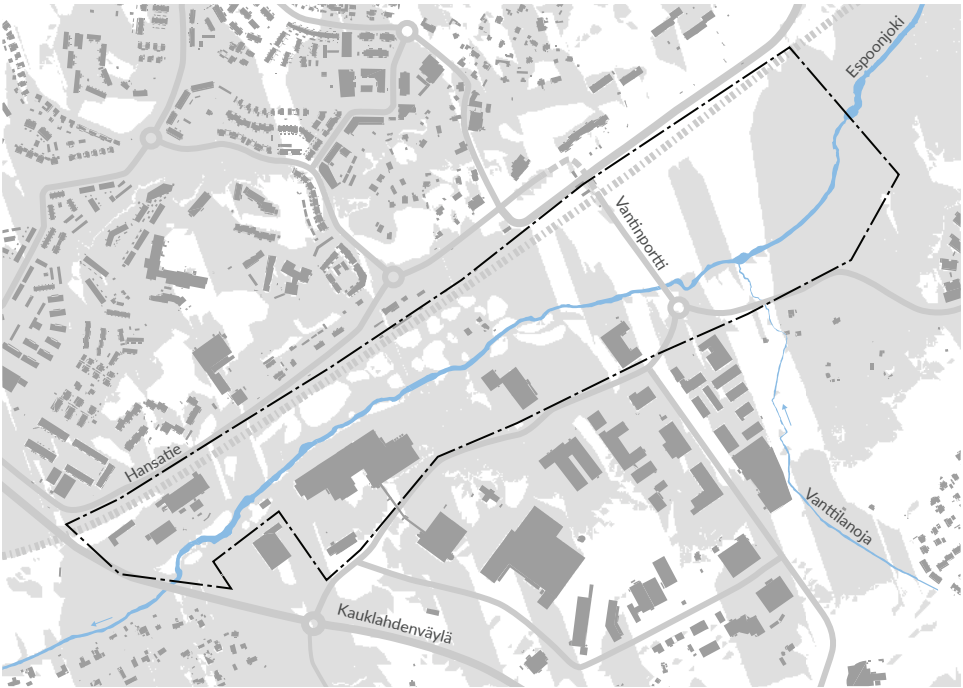
Maaperä on vanhaa merenpohjaa ja kohdealueella voidaankin olettaa, että maaperässä on löydettävissä sulfittisaviseja alueita. Alueella olleen aiemman käytön vuoksi on mahdollista, että maaperästä on mahdollisesti löydettävissä pilaantuneita maita. Koska alueen stabiliteetti on huono tulee se huomioida rakentamisen ratkaisuihin. Toiminnallisilla alueilla on varauduttava stabiliteettiä lisääviin ratkaisuihin. Mahdollisen sulfittisaven vuoksi on kiinnitettävä huomiota myös työmaanaikaisiin vesien käsittelyihin, jotta sulfittipitoisia vesiä ei pääse valumaan herkkään jokiympäristöön ja jokeapitkin alajuoksun Natura 2000 -alueelle.

MELU

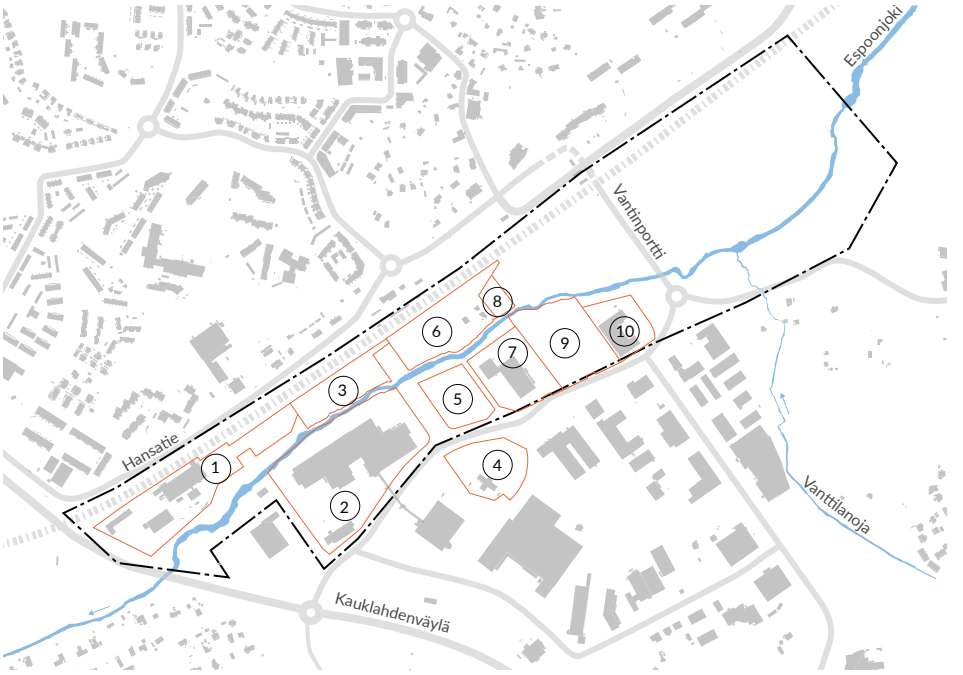
Alueelle on tehty meluselvitykset nykyiselle tilanteelle ja vuoden 2030 liikenteen ennusteelle. Meluselvityksiä tullaan tekemään liikenteen ennustetilanteeseen vuoden 2040 tilanteeseen nähden. Nyt tehdyissä meluselvityksissä ei ole otettu huomioon uusia korttelisuunnitelmia. Suunnittelualueella radan varsi ja Kauklahdenväylän reuna tiilihteataan ja kaarihallien/kaupan kulmauksissa ovat meluisimpia kohtia, joissa melu ylittää yli 50 dB.

Varjo-analyysi kasvukaudella

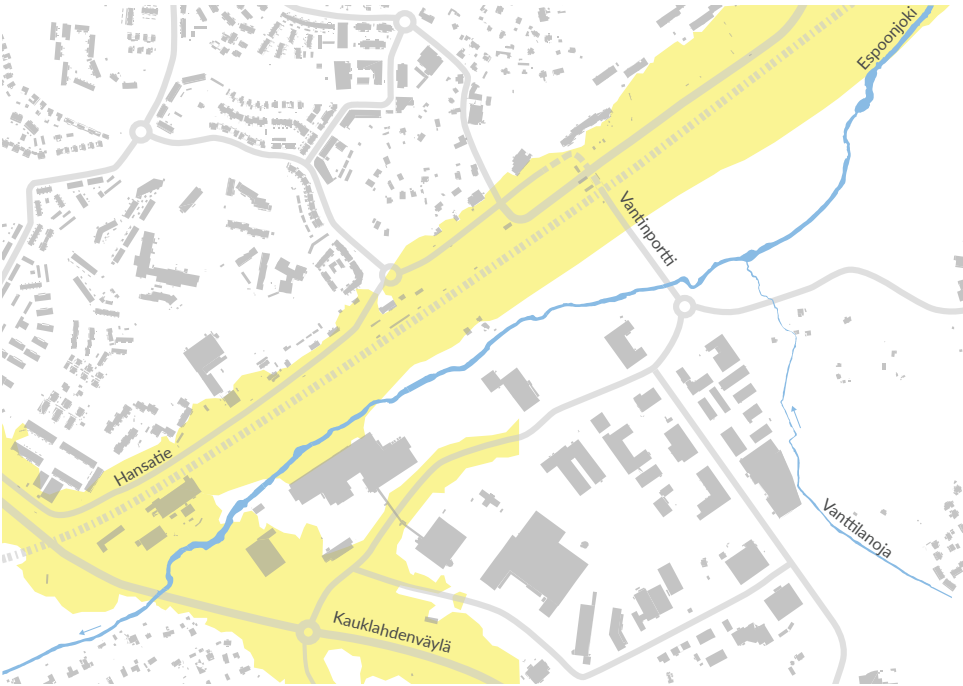

Varjo-analyysi talvikaudella

Maaperä
MAAPERÄ

- 1 saven paksuus maks. 8m
- 2 saven paksuus maks. 8m
- 3 saven paksuus lähes 10m
- 4 ei savea
- 5 saven paksuus maks. 8m
- 6 saven paksuus 4-6m
- 7 saven paksuus <10-15m
- 8 saven paksuus 6-8m
- 9 saven paksuus 8-15m
- 10 saven paksuus 10-15m

Melu

Keltaisella merkitty alueet, joissa 55dB tai enemmän (päiväohjearvo leikki- ja oleskelualueille)

Yhdistettynä: Meluselvitys liikenteen ennustetilanne v. 2040 Päivämelu (Kauklahdenväylä ja Hansatien sekä Hyttimestarintien länsiosa) +kaupunkirata, päivämelu, ennuste 2030. Melukartan pohjalla käytetty melumäärien tiedot ovat Espoon kaupunkirata Lepävaara Kauklahti ratasuunnitelman meluselvityksestä, joka on tehty 17.9.2013

KASVILLISUUS JA LUONTOARVOT

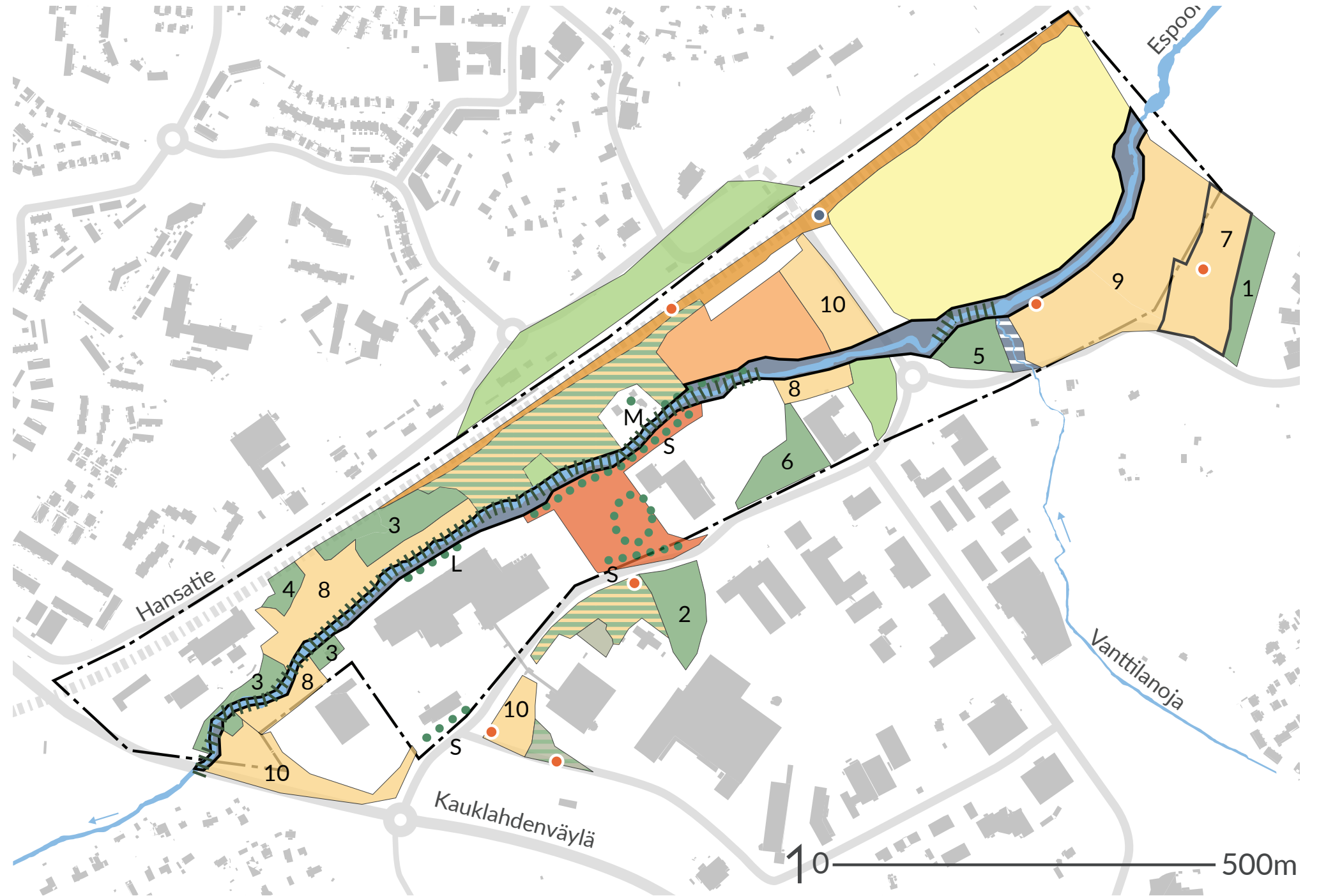
Kohteessa pelto- ja niittykasvillisuus vaihtuu monimuotoisesti pensaikko- ja metsikköalueiksi. Alueen sisällä on monta pientä kasvillisuudeltaan hieman erityyppistä aluetta. Joki-laakson rantapuusto- ja pensaikko muodostavat alueen länsiosaan kokoavan aiheen. Tonteilla on paikoin iäkkäämpää puustoa, joka korostuu maisemassa. Alueen teollisuusmiljöön istutettujen puiden lajina on vahvasti läsnä salavien käyttö, jotka ovat kohdealueella tyypillisiä lajeja puurivistöjen sekä joenrannan puustoistutuksissa.

Alueen luontoarvoja on kartoitettu Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:n puolesta Lasihytin asemakaavamuutosta varten. Alueen tärkeimmäksi luontoarvoksi raportissa todetaan Espoonjoki rantametsiköineen, niittyineen ja -pensaikkoineen ja suositellaan joen ympärille vähintään muutaman kymmenen metrin levyistä rakentamatonta vyöhykettä, jossa ei myöskään turhaan raivata pensaikkoja ja puustoa. Joen reunaan ympäröivä kasvillisuus ja sen luonnontilaisuus ovat myös merkittäviä tekijöitä, koska ne vaikuttavat suoraan veden lämpötilaan ja vallitsevaan mikroilmastoon.

Toinen luontoarvoiltaan alue on Vanttilan niitty alueen itäosassa, jolla on ollut perinnebiotooppiarvoa, mutta on edelleen tärkeä elinympäristö mm. pikkulepinkäiselle. Valtaojaan suositellaan laskeutusallasta joen vedenlaadun suojelemiseksi. Joitakin yksittäisiä arvokkaita kasvillisuusesiintymiä sekä lepakoiden reittejä on myös havaittu alueelta.

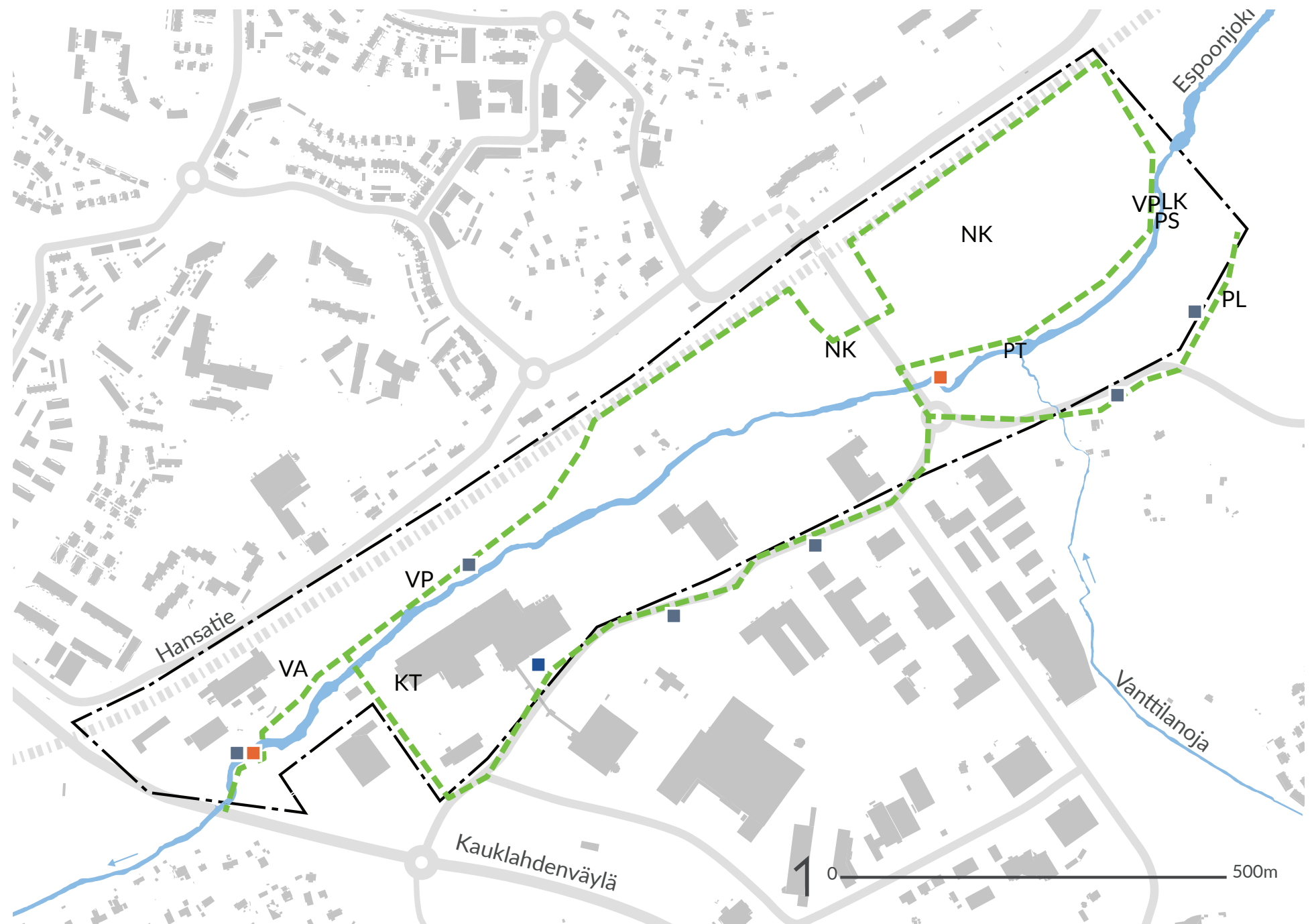
Espoon virtavesiselvityksessä on todettu, että saukkoja elää kaikissa Espoon virtavesissä, mutta myös järvet ja merialueet ovat jossain määrin saukkojen elinaluetta. Kohdealueella ei ole luontokartoituksessa saukkohavaintoja, mutta alueelta on niistä aiempia havaintoja. Joen reunan rakentamaton vyöhyke todettiin luontoselvityksessä mahdollistavan saukkojen joen käytön tulevaisuudessakin. Saukojen liikkumisen estämistä on vältettävä esim. rakentamalla niiden liikkumisen mahdollistavia siltarakenteita.

Kohdealueen luontoarvoina on myös joen eliöstö, jota joen rantakasvillisuus suojaa. Joen luontoarvoja, uoman vedenjohdokyvyn parantamista on suunniteltu Espoonjoen kunnustuksen yleissuunnitelmassa. Suunnitelmassa jokeen on tulossa sedimenttien ja vesikasvillisuuden poistoa, tulvatasanteita sekä soraikkoja.

Alueen kasvillisuus. Luontoselvityksen (Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy) aineistoja yhdistettynä maastohavaintoihin. Selvityksen maastotyöt suoritettu vuoden 2018 maalis-elokuu aikana

1 nuorehko sekametsä	7 niitty (Vanttilan niitty)	••••• kookkaita puita
2 nuori koivikko	8 tuore heinäniitty	L=lehmuksia
3 nuori lehtimetsä/metsikkö	9 tuore niitty	M=mänty
4 nuorta lehtipuustoa	10 joutomaaniitty	S=salavat
5 nuorta raitaa ja mäntyä		puustoinen jokivarsi
6 raitoja ja koivuja		
nuoria lehtimetsiköitä ja niittyaukeita	— valtaojan uoma	
puisto	— karu kallio	
pelto	— karu kallio, puuryhmiä ym.	
entinen pelto	• keltamatarata	
kuiva radanvarsi	• ketoneilikka	

- KT kivitasku
 LK luhtakerttunen
 NK niittykirvinen
 PS pajusirkku
 PT pensastasku
 PL pikkulepinkäinen
 VA varpunen
 VI viherpeippo

 ■ vesisiippa
 ■ pohjanlepakko
 --- alue, jolla havaittu lepakoita

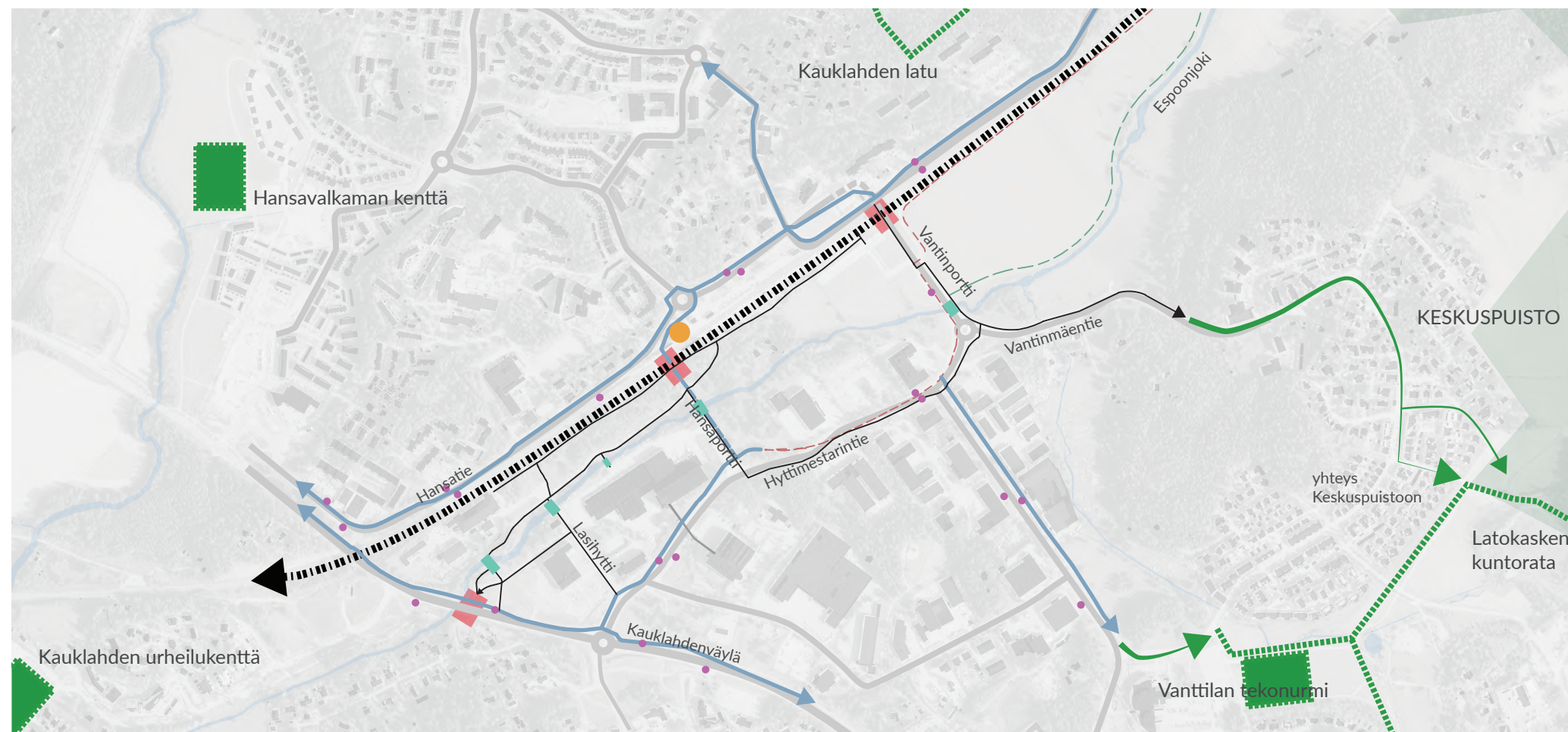
Lepakko- ja lintuhavainnot alueelle laaditun luontoselvityksen mukaan (Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy)

REITIT

Suunnittelualueen lounaislaidalla sijaitsee Kauklahdenväylä, itäreunalla Hyttimestarintie, jolta kääntyy radan alittava Vantinportti. Lisäksi radan pohjoispuolella on Kauklahden rautatieasema, jolta on kävely/pyöräilyn mahdollistava alikulku radan ali. Suunnittelualueella kulkee joen suuntaisesti Kauklahdenväylän alittava käytävä. Käytävät kulkee vain osan matkaa joen molemmin puolin ja näiltä kulku ohjautuu rautatieaseman alikululle sekä eteläreunan kaupalle/kaarihallille. Kaarihallien kohdan silta oli maastokäyntien aikana siirrettynä pois paikaltaan. Rautatieasemalta kuljettaessa radansuuntaisesti pohjoiseen ohjautuu kulkureitit radan viereen huoltotielle. Vantinportin ja Hyttimestarintien laidoilla on kävelytiet.

Linja-autopysäkkejä löytyy suunnittelualueen kohdalta Kauklahdenväylältä, Hyttimestarintieltä ja Vantinportista. Vantinportille on suunnitteilla raitiotie sekä radan varteen terminaali joukkoliikenteelle.

Kohdealueen vieressä Vanttilassa sijaitsee lähin kunto-/hihtorata. Tältä Latokasken kuntoradalta on yhteydet Keskuspuistoon. Lisäksi kohdealueen rautatien pohjoisalueella sijaitsee Kauklahden latu. Läheisiä liikunta ja urheilukenttiä on Hansavalkaman kenttä, Kauklahden urheilukenttä ja Vanttilan koulun viereinen Vanttilan tekonurmi.

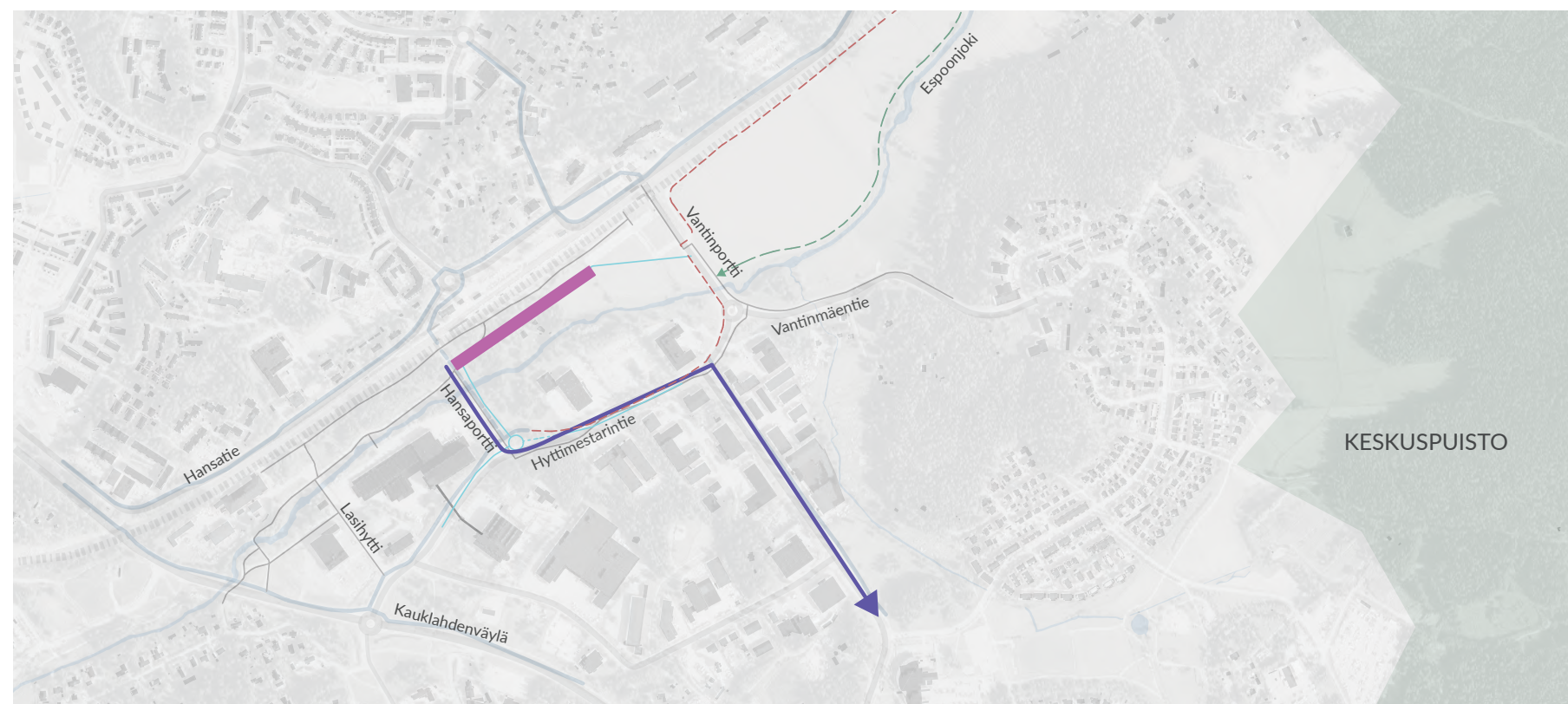

Olevat reitit (ylempi kaavio)

- Kauklahden rautatieasema
- bussipysäkki
- ulkoilureitti
- alikulku
- silta
- oleva ajoneuvoliikenne
- pyöräilyn seudullinen-/pääreitti
- kävelyreitti
- rautatieasema

Suunnitellut reitit (alempi kaavio)

- tuleva pyöräreitti baana
- suunniteltu jalankulkureitti
- suunniteltu raitiotien yhteys
- suunniteltu ajoneuvoliikenne
- linja-autoterminaali

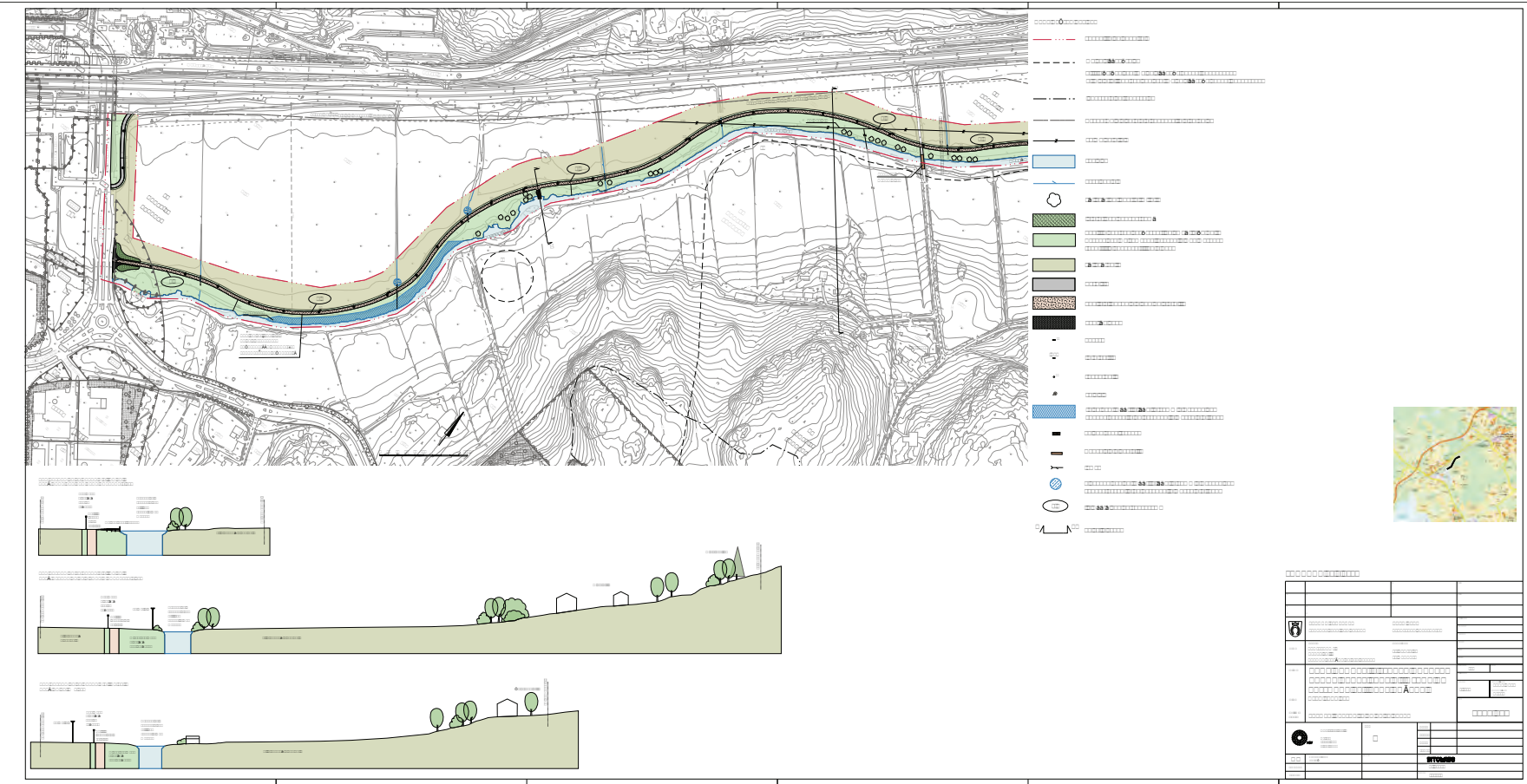
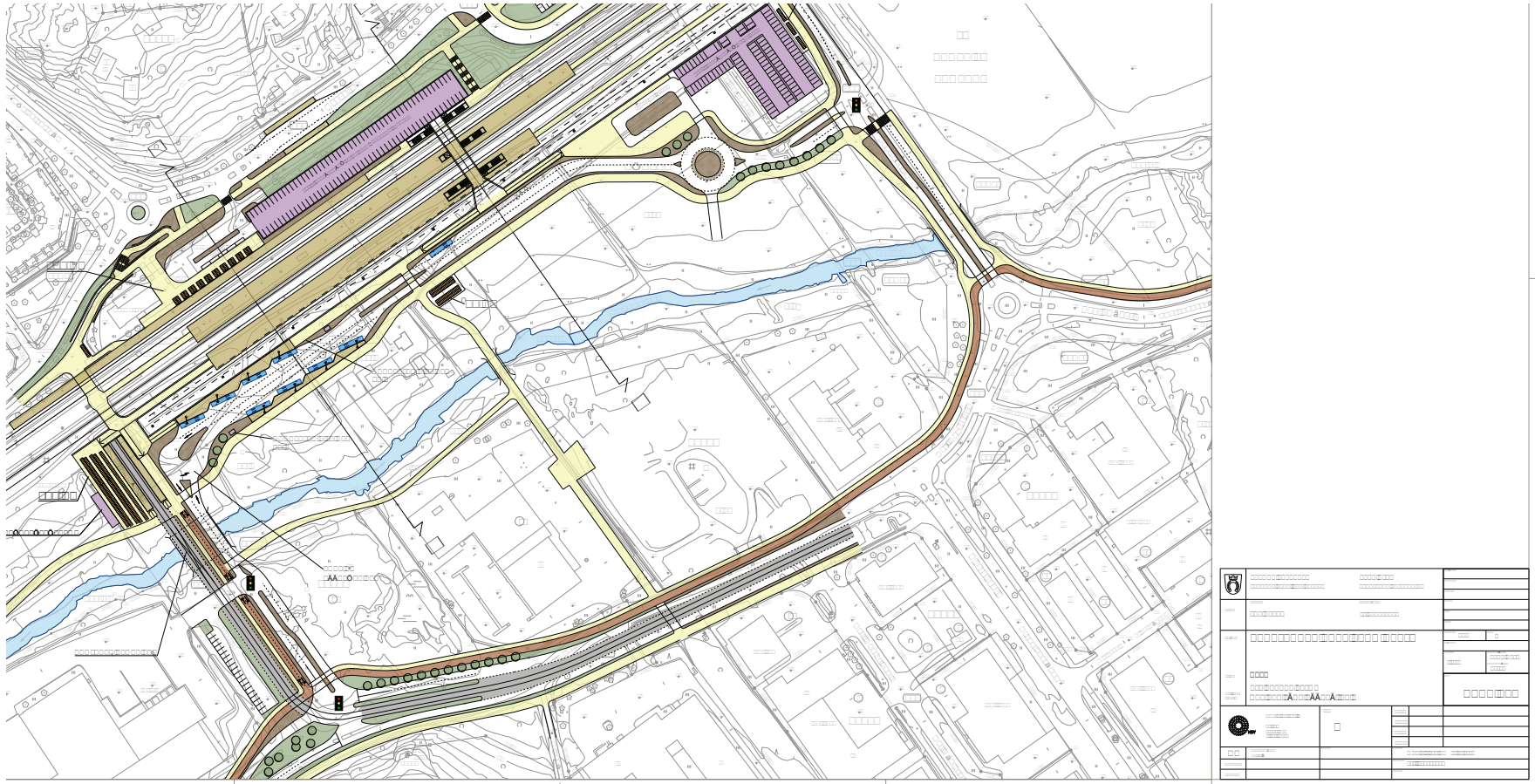

ALUEELLE LAADITUT SUUNNITELMAT

Työn pohjana käytetään seuraavia suunnittelualueelle tehtyjä suunnitelmia:

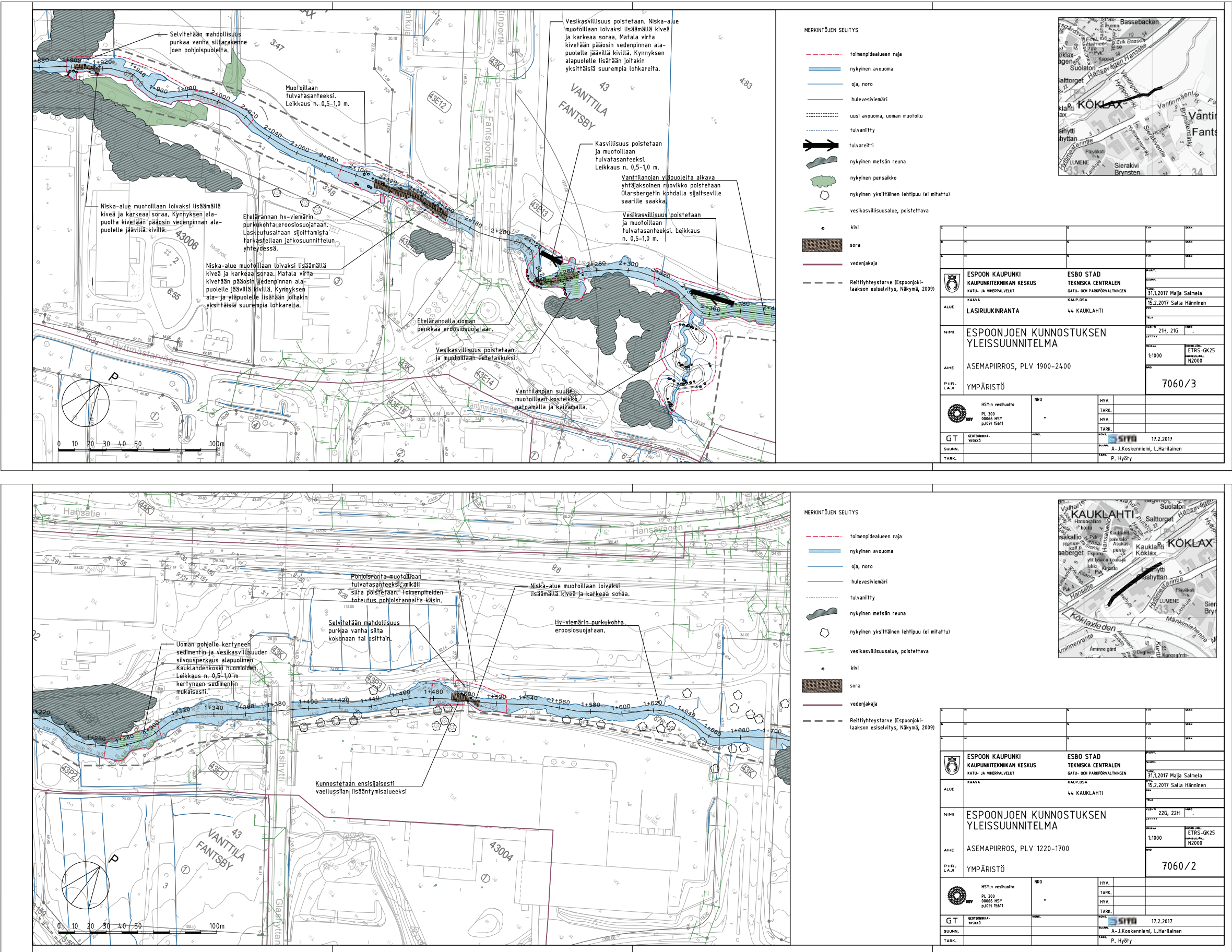
- Kauklahden bussiterminaalin suunnitelmat
- Vantinportti Vadet ulkoilureitti
- Espoonjoen kunnostuksen yleissuunnitelma
- Espoon kaupunkiradan suunnitelma
- Lasihtin alueen maankäyttösuunnitelma ja asemakaava-hanke

Kaavaehdotus on valmistelussa ja valmistuu vuoden 2020 syksyn aikana, joten työtä tehdessä maankäytön- ja terminaa-lisuunnitelmat ovat olleet alustavia.

Ote Vantinportti Vadet ulkoilureitin suunnitelmasta, pienennös
Yllä: Ote Kauklahden bussiterminaalin suunnitelmasta, pienennös

Otteet Espoonjoen kunnostuksen yleissuunnitelmasta

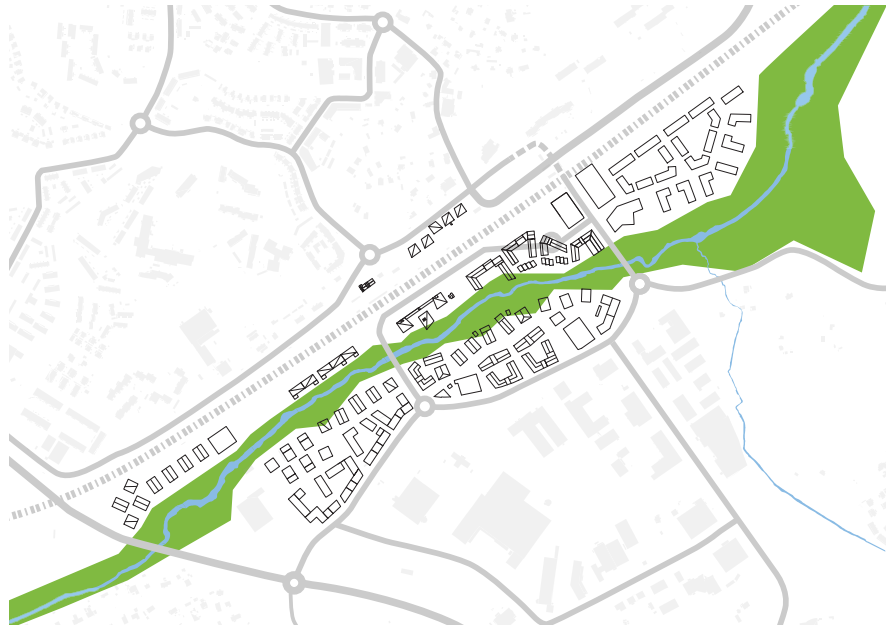
3. KONSEPTI

SUUNNITELMAKONSEPTI

Suunnitteluratkaisuja ohjaavat teemat:

TEEMA

JOKILUONTO

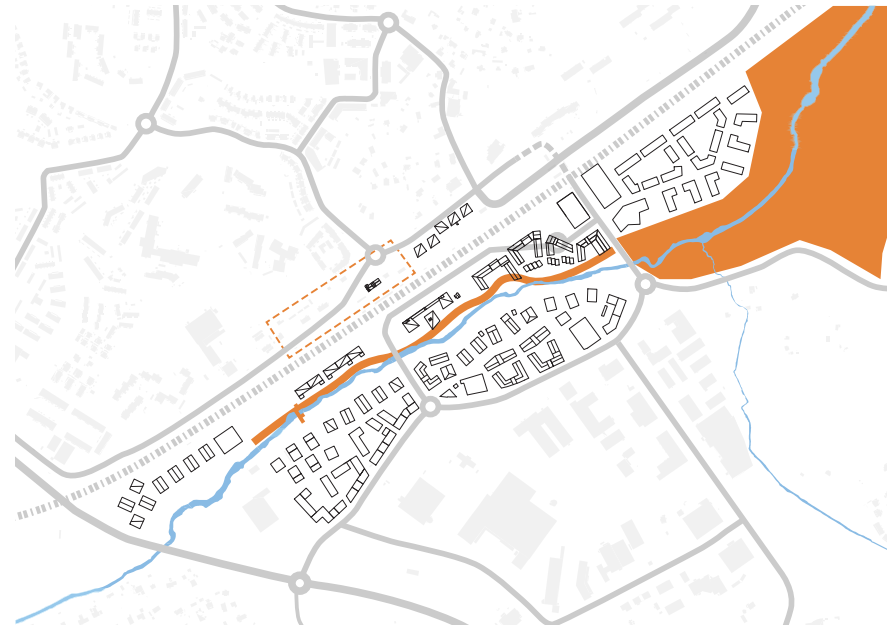

TAVOITTEET

- Espoonjoen luontoarvojen turvaaminen
- ekologisten yhteyksien säilyttäminen ja vahvistaminen
- kasvillisuuden ja eläimistön monimuotoisuuden turvaaminen
- jokiluonto alueen identiteettitekijänä
- ekosysteemipalvelut, virkistyskäytön ja luontoarvojen yhteensovittaminen
- jokiluonto ja rakennettu ympäristö muodostavat yhdessä toimivan "kaupunkiekosysteemin"
- hallittu vaihteluvuori rakennetusta luonnonmukaiseen

TEEMA

KULTTUURIYMPÄRISTÖ

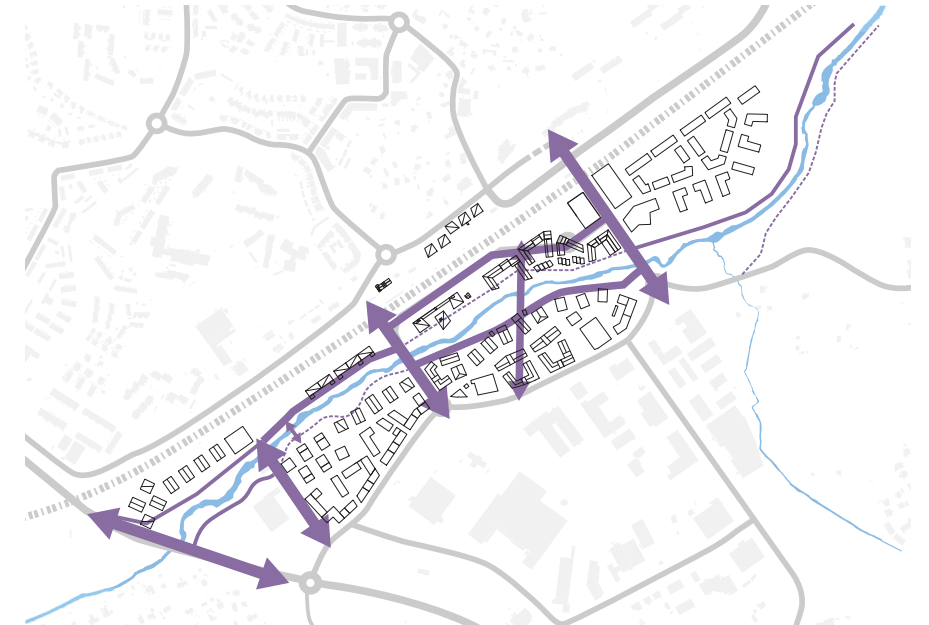

TAVOITTEET

- Lasihytin alueen pitkä kulttuurihistoria muodostaa alueen identiteetin perustan yhdessä jokiluonnon kanssa
- tiilitehdas, lasitehdas ja keskiajan asutus näkyvät alueen rakenteissa, materiaalivalinnoissa ja niitä tuodaan esiin mm. nimistössä, taiteen avulla ja tietoisuutena
- uusi rakentaminen luo uuden kulttuurihistoriallisen kerrostuman alueelle säilyttäen myös merkkejä aiemmista vaiheista
- taidetta hyödynnetään identiteetin muodostamisessa, taide nivoutuu osaksi ympäristön rakenteita
- kulttuurimaiseman maisemakuvallisia arvoja vaalitaan
- alueen kulttuurikasvillisuutta käytetään kasvillisuuden suunnittelun pohjana

TEEMA

SAAVUTETTAVUUS

TAVOITTEET

- Alueelle muodostuu johdonmukainen virkistysalueiden verkosto
- Selkeä reittihierarkia, joka palvelee alueen eri toimintoja
- Joen ja radan estevaikutuksen vähentäminen
- Jokirannan saavutettavuus ja esteettömyys
- Joen suuntaisten jalankulun ja pyöräilyn reitistöjen kehittäminen
- alueelle muodostuu elämyksellisiä virkistysreittejä

TEEMA

JOKILUONTO

TAVOITTEET

- Espoonjoen luontoarvojen turvaaminen
- ekologisten yhteyksien säilyttäminen ja vahvistaminen
- kasvillisuuden ja eläimistön monimuotoisuuden turvaaminen
- jokiluonto alueen identiteettitehtäjänä
- ekosysteemipalvelut, virkistyskäytön ja luontoarvojen yhteensovittaminen
- jokiluonto ja rakennettu ympäristö muodostavat yhdessä toimivan "kaupunkiekosysteemin"
- hallittu vaihteluminen rakennetusta luonnonmukaiseen
- Espoonjoen tulvimisen huomioiminen

SUUNNITTELURATKAISUT

- vyöhykkeisyys: rakennettu ympäristö - kulttuurivaikutteinen luonto - luonnonmukainen ympäristö
- urbaanin ja luonnon kohtaaminen
- luontopolku & infokyltit
- kerroksellista kasvillisuutta
- luonnontilaista rantaa, soraikko
- lehtimetsää, lahoppua
- maastoa muokkaavaa perustamista vaativat rakenteet ja reitit keskitetään, jotta luonnonmukaista ympäristöä pystytään säästämään
- astinkiviä rannassa kosteilla paikoilla
- Espoonjoen tulviminen huomioidaan suunnittelussa: mm. korkotasot, reittien ja rakenteiden sijoittelu
- laiturirakenteita oleskelupaikoiksi: irti maasta, kevyet rakenteet, ei massiivisia täyttöjä
- oleskelupuutasot veden rajassa
- paikkoja luonnon havainnointiin
- kulutuskestävyyden huomioiminen
- hulevesien viivyttäminen
- lepakoiden, lintujen, hyönteisten huomioiminen luomalla suotuisia elinympäristöjä
- korttelipihoilla sadepuutarhat, luonnon tuominen ihmisen lähiympäristöön

Pääsy veden ääreen esimerkiksi puutasoin ja astinkivin

monimuotoinen lajisto myös korttelipihoilla

Luonnonmukainen, monimuotoinen rantavyöhyke

Lahoppu tukee alueen lajiston monimuotoisuutta

TEEMA

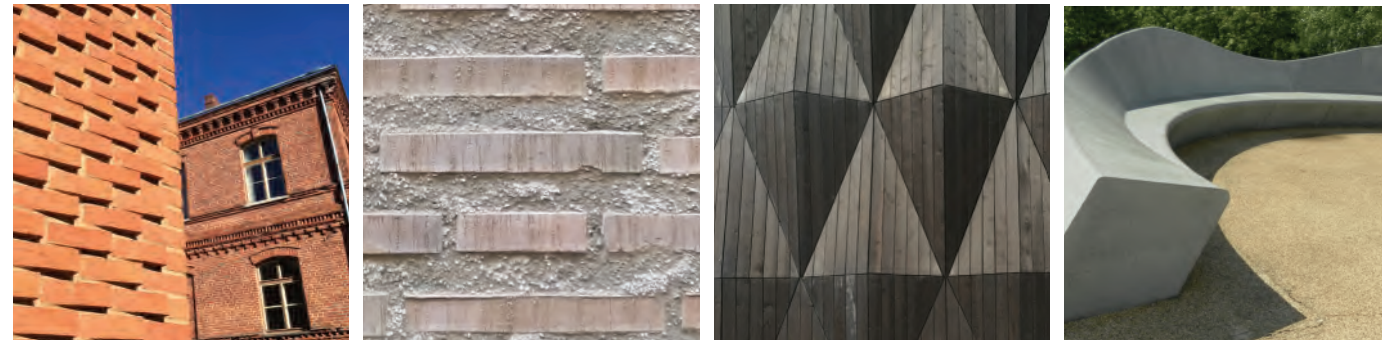
KULTTUURIYMPÄRISTÖ

TAVOITTEET

- Lasihytin alueen pitkä kulttuurihistoria muodostaa alueen identiteetin perustan yhdessä jokiluonnon kanssa
- tiilitehdas, lasitehdas ja keskiajan asutus näkyvät alueen rakenteissa, materiaalivalinnoissa ja niitä tuodaan esiin mm. nimistössä, taiteen avulla ja tietoisuuteen
- uusi rakentaminen luo uuden kulttuurihistoriallisen kerrostuman alueelle säilyttäen myös merkkejä aiemmista vaiheista
- taidetta hyödynnetään identiteetin muodostamisessa, taide nivoutuu osaksi ympäristön rakenteita
- kulttuurimaiseman maisemakuvallisia arvoja vaalitaan
- alueen kulttuurikasvillisuutta käytetään kasvillisuuden suunnittelun pohjana

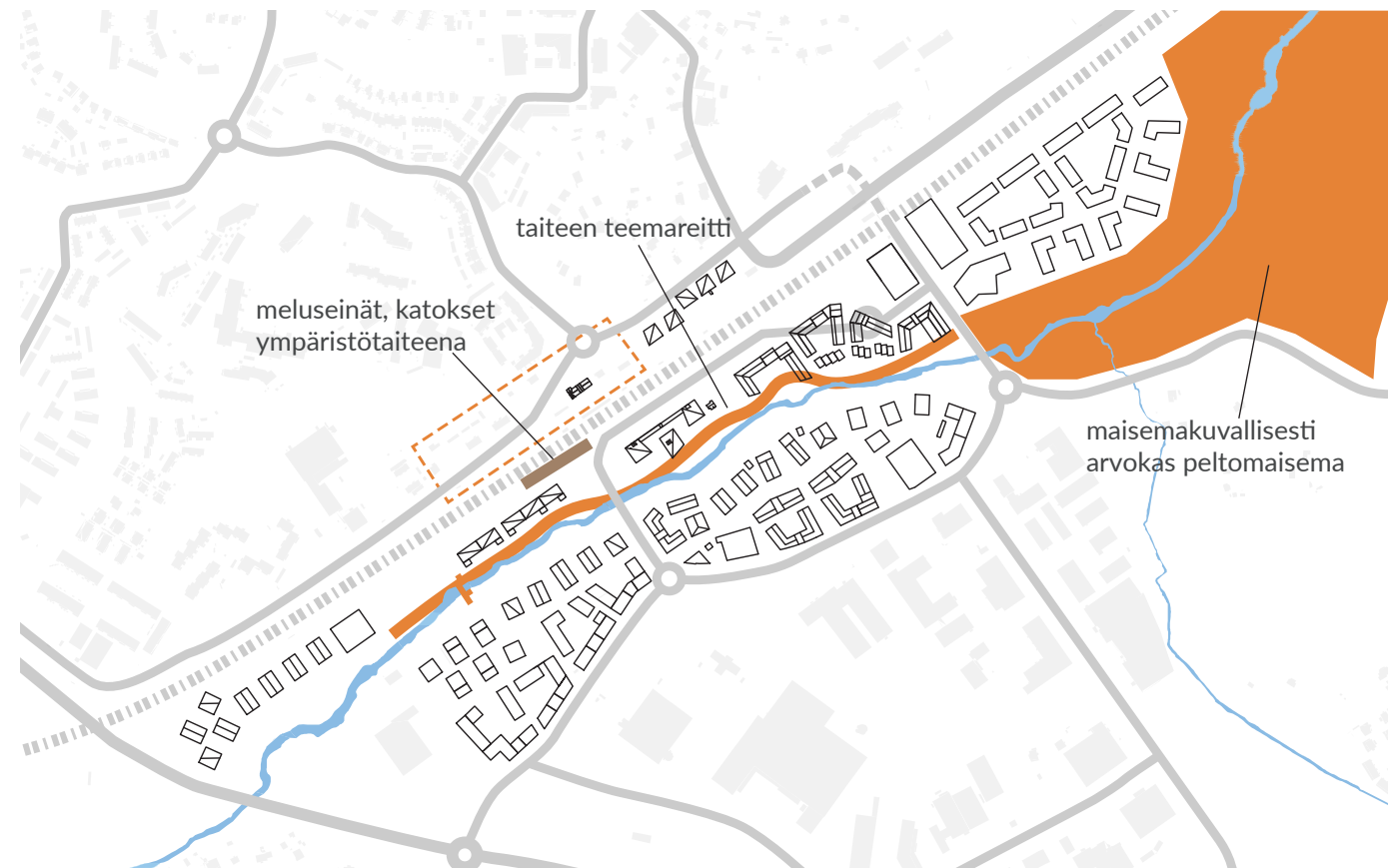
SUUNNITTELURATKAISUT

- taiteen ja alueen historian teemareitti: yksittäiset taideteokset sekä taide osana ympäristörakenteita: meluseinät, tukimuurit, aukoiden päällysteet, valaistus
- materiaaleissa tiili ja lasi kertovat alueen historiaa
- infokyltit tiilen tai lasin valmistuksesta/kuvina ympäristörakenteissa
- Meluseinissä ja tukimuureissa esim. graafinen betoni, silkipainettu lasi, perforoitu teräs
- laadukas design ja yhtenäinen visuaalinen ilme identiteettiä muodostamassa

Teollisuushistoria näkyy alueen materiaalivalinnoissa

Tukimuurit, meluseinät ja muut rakenteet ympäristötaiteena

Taiteen teemareitillä alueen historiasta kertovia teoksia ja tietoisuuksia

Maanviljelyksen luoma kulttuurimaisema huomioidaan mm. tilallisuudessa ja maisemakuvassa

TEEMA

SAAVUTETTAVUUS

TAVOITTEET

- Alueelle muodostuu johdonmukainen virkistysalueiden verkosto
- Selkeä reittihierarkia, joka palvelee alueen eri toimintoja
- Joen ja radan estevaikutuksen vähentäminen
- Jokirannan saavutettavuus ja esteettömyys
- Joen suuntaisten jalankulun ja pyöräilyn reitistöjen kehittäminen
- alueelle muodostuu elämyksellisiä virkistysreittejä

SUUNNITTELURATKAISUT

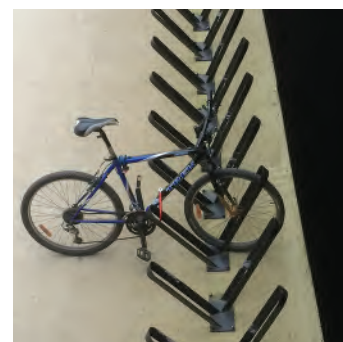
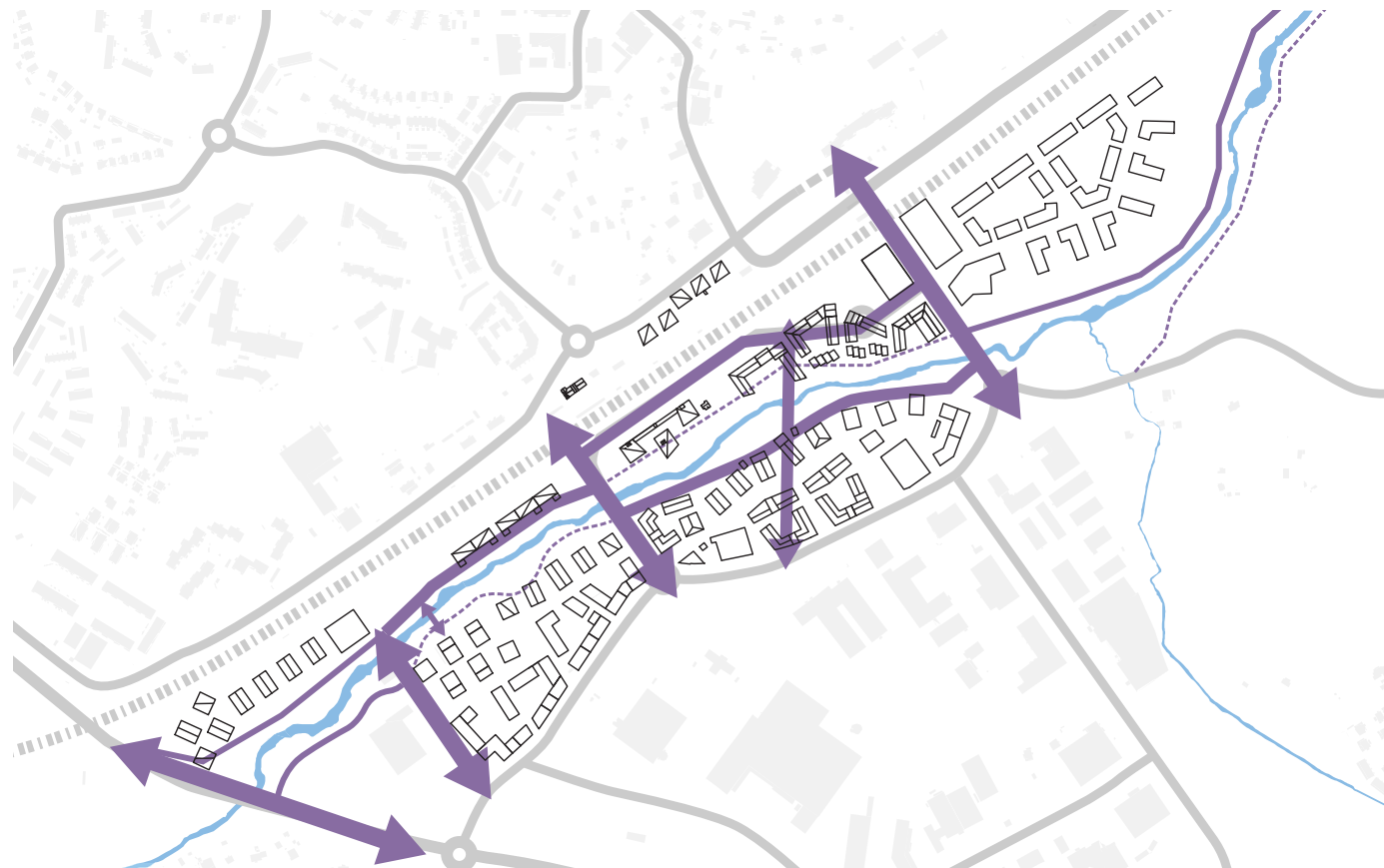
- alueelle toteutetaan eri tasoisia reittejä rakentamisen asteeltaan ja luonteeltaan
- erilaisia reittejä: asfaltoitu pyöräbaana, viehättävä sunnuntaikävely, arjen liikkuminen, rantapolku, lenkkipolku, astinkivet, esteetön rantareitti, luontopolku
- erilaisia pysähtymisen paikkoja: aukiot, oleskelupaikat, leikin ja oppimisen paikat, tasanteet rannan tuntumassa, paikat luonnon tarkkailuun
- infokyltit luonto-/taidepolulla merkitsevät kokemuksellisen ja oppimisen reitin maastoon
- joen ylityskohdat ovat keskenään eri luonteisia
- reittien erilaiset luonteet ilmenevät materiaalinnoissa ja valaistusratkaisuissa

Jokirannan saavutettavuus, astinkivet ja kevytrakenteiset reitit kosteilla ja luontoarvoiltaan herkkillä paikoilla

Laadukkaat, esteettömät jalankulun ja pyöräilyn yhteydet joen suuntaisesti sekä yli

Eri liikkumismuotojen huomioiminen

Yhtenäinen, monipuolinen ja vaihteleva virkistysreitistö

4. LÄHIYMPÄRISTÖ- SUUNNITELMA

LUONTO JA RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Lasihtin alueen kehittämisessä Espoonjoen luontoarvojen sekä maisemallisten ja virkistysarvojen turvaaminen on tärkeää. Suunnitelma tähtää mahdollisimman luonnonmukaiseen joenrantavyöhykkeeseen, joka mahdollistaa ekologisten arvojen säilymisen alueella. Jokiluonnon ja rakennetun ympäristön vaihtumisvyöhykkeenä on kulttuurivaikutteisen luonnon vyöhyke. Alueen keskiosassa se tarkoittaa puistoaluetta, joka on jokiluontoa rakennetumpi ja kestää paremmin kulutusta, mutta mukailee luonnonmukaista jokirantaa. Tälle alueelle sijoitetaan keskeisiä puiston toimintoja. Alueen itäosassa kulttuurivaikutteiseksi luonnoksi on merkitty peltoalueet.

Lasihtin vihreä joenrantapuisto vastaanottaa alueelle julkisilla kulkuvälineillä saavuttaessa
esimerkit: Lontoon olympiapuisto

Rakennetun ympäristön kasvillisuus mukailee jokiluontoa. Esimerkki Neo bankside, Lontoo

■ rakennukset

■ kulttuurivaikutteinen luonto

■ jokiluonto sekä pelto-ojen kasvillisuus

TILALLISUUS JOEN VARRESSA

Alueen keskiosassa näkymiä puustosaarekkeiden lomitse.

Alueen länsiosassa runsas ja monimuotoinen joki-luonto luo suojaisan, sulkeutuneen maisematilan, jossa reittejä ja jokea pitkin avautuu pitkiä näkymiä

Tilallisesti suunnitelma jakautuu kolmeen päävyöhykkeeseen perustuen alueen nykyiseen tilallisuuteen. Nykyisin alueen länsiosassa jokea pitkin avautuu hienoja, kapeita näkymiä, joita halutaan korostaa tilaa rajaavalla puustolla. Reiteiltä avautuu myös näkymiä joelle siten, että joki on koko alueella visuaalisesti läsnä. Alueen keskiosaan muodostuu tilallisesti puoliavoin vyöhyke, jossa puuryhmät ja oleva puusto rajaa avoimia puistoaukeita. Yksittäiset maisemapuut luovat kiintopisteitä reiteille. Alueen itäosassa olevaa avointa kulttuurimaisemaa säilytetään avoimena, ja reittien sekä joen varteen tuodaan joitakin yksittäispuita sekä puuryhmiä, jotka merkitsevät joen ja reittien paikan kauempaa katsottuna. Puusto pehmentää ilmettä uusien korttelien rajalla.

Avointa kulttuurimaisemaa alueen itäosassa

SULKEUTUNUT:
puustoinen jokivarsi
näkymiä reitiltä joelle

PUOLIAVOIN:
puustosaarekkeet, puistoauekat,
maisemapuuston periaatteet

AVOIN:
laajat ja pitkät näkymät peltoalueella,
puuryhmät

SILLAT

Puinen kävelysilta, esimerkki Lontoon olympiapuisto

Silloilta avautuu näkymiä jokea pitkin

Alueella on nykyisellään useita siltoja, joiden lisäksi suunnitelmassa ehdotetaan lisättäväksi kaksi kävelysiltaa alueen keskiosaan virkistysyhteyksien parantamiseksi. Olevien ja uusien siltojen erilaiset käyttäjäpainotukset on huomioitu suunnitelmassa sijoittamalla esimerkiksi keskeiset puiston oleskelun paikat niiden siltojen läheisyyteen, joissa on vähiten autoliikennettä (melu) ja toisaalta sujuvat yhteydet arjen kulkureiteiltä. Virkistyskäyttöä palvelevat sillat ovat maamerkkejä puistossa ja mielekkäitä pysähtymisen paikkoja jokiluonnon tarkkailuun.

Nykyinen silta Hansaportin kohdalta

■ virkistystä palvelevat siltayhteydet ■ sisäinen yhteys arjen asiointiin ■ kaukoyhteydet: julkinen liikenne, bussit ja ratikka ehdotettu uusi silta

TOIMINNOT

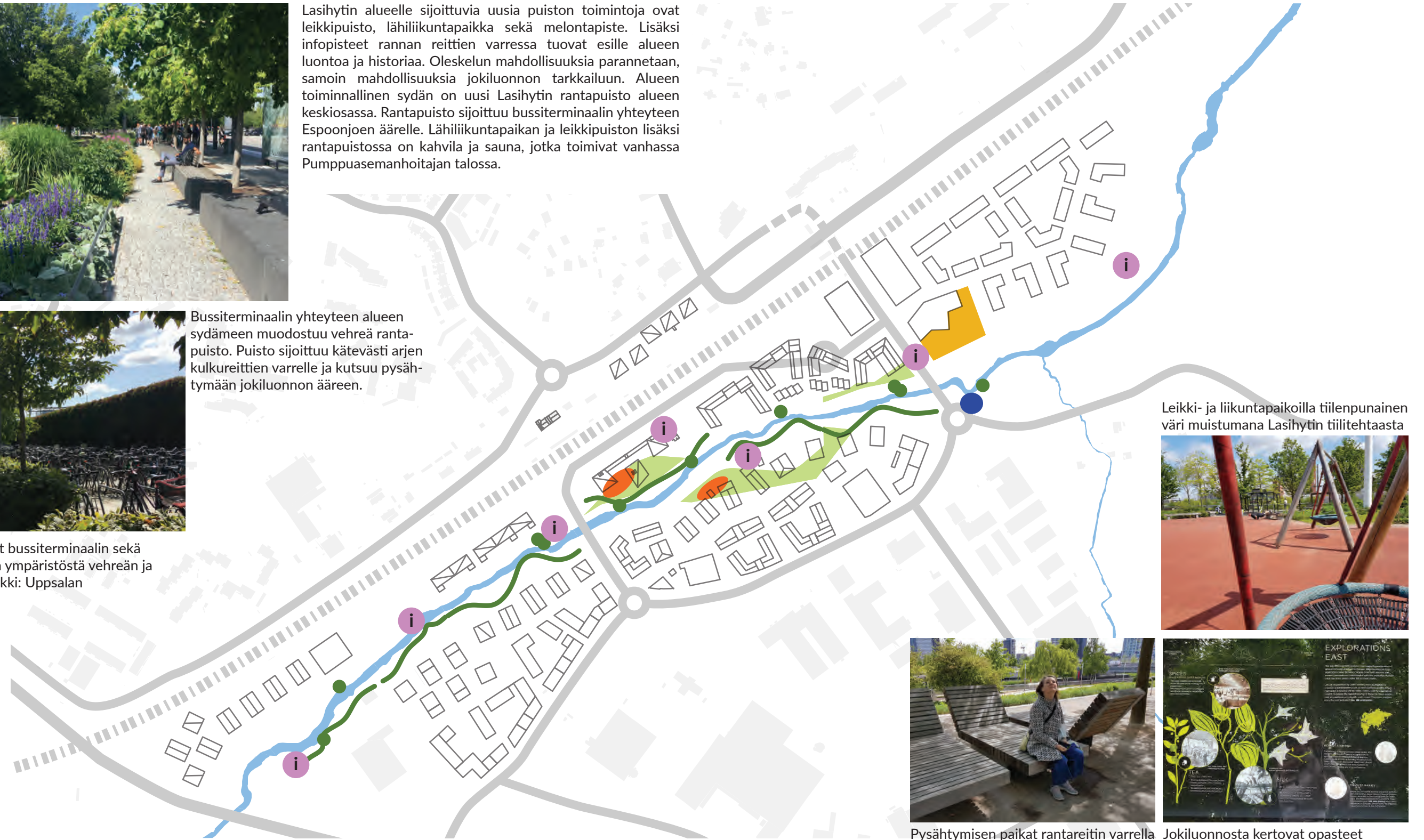

Lasihtin alueelle sijoittuvia uusia puiston toimintoja ovat leikkipuisto, lähiliikuntapaikka sekä melontapiste. Lisäksi infopisteet rannan reittien varressa tuovat esille alueen luontoa ja historiaa. Oleskelun mahdollisuuksia parannetaan, samoin mahdollisuuksia jokiluonnon tarkkailuun. Alueen toiminnallinen sydän on uusi Lasihtin rantapuisto alueen keskiosassa. Rantapuisto sijoittuu bussiterminaalin yhteyteen Espoonjoen äärelle. Lähiliikuntapaikan ja leikkipuiston lisäksi rantapuistossa on kahvila ja sauna, jotka toimivat vanhassa Pumppuasemanhoitajan talossa.

Bussiterminaalin yhteyteen alueen sydämeen muodostuu vihreä rantapuisto. Puisto sijoittuu kätevästi arjen kulkureittien varrelle ja kutsuu pysähtymään jokiluonnon ääreen.

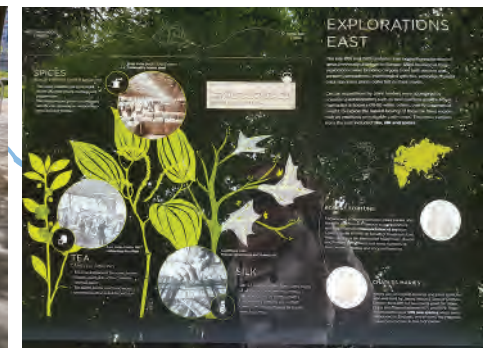
Istutukset tekevät bussiterminaalin sekä pyöräpysäköinnin ympäristöstä vihreän ja viihtyisän, esimerkki: Uppsalan bussiterminaali

Leikki- ja liikuntapaikoilla tiilenpunainen väri muistutmana Lasihtin tiilitehtaasta

Pysähtymisen paikat rantareitin varrella Jokiluonnosta kertovat opasteet

rantapuisto: oleskelu, kahvila, sauna ja ulkokuntoilu, lähiliikuntapaikka

päiväkotipiha
leikki, oleskelu

jokiluonto: pääsy veden ääreen, luontopolku
melontapiste

reitistön varteen sijoitettu infopiste ja/tai taideteos, joka kertoo alueen erityispiirteistä, historiasta sekä luontoarvoista

Näkymä Lasihtin rantapuistosta

	vesialue
	säilyvä jokiluonto tai jokiluontoa jäljittelevä viherrakenttäminen, ojen painanteet
	tulvatasanne
	rantapuisto
	niitty / maisemapelto
	leikkipuisto / päiväkodin piha
	kivetty aukiomainen tila, pintamateriaalina esim. maatiili
	säilyvä tiheä puusto ja aluskasvillisuus
	säilytettävä puusto: yksittäispuut ja p
	istutettava puusto: yksittäispuut ja p näkymiä puuryhmien lävitse
	tärkeä näkömälinja
	hulevesien viivytyks
	rantalaituri
	rakennuksen sijainti, alustava

Merkintöjen selitykset

- vesialue
- säilyvä jokiluonto tai jokiluontoa jäljittelevä viherrakentaminen, ojen painanteet
- tulvatasanne
- ranta-alue
- niitty / maisemapello
- leikkipuisto / päiväkodin piha
- kivetty aukiomainen tila, pintamateriaalina esim. maatiili
- säilyvä tiheä puusto ja aluskasvillisuus
- säilytettävä puusto: yksittäispuut ja puuryhmät
- istutettava puusto: yksittäispuut ja puuryhmät näkyviä puuryhmien lävitse
- tärkeä näkömáiinja
- hulevesien viivytyks
- rantalaituri
- rakennuksen sijainti, alustava

Joen kunnostus: Espoonjoen kunnostuksen yleissuunnitelma

P1 0 50 100

LASIHYTIN LÄHIYMPÄRISTÖSUUNNITELMA
ASEMAPIIRROS 1:2000

KASVILLISUUS

Suunnitelmassa kasvillisuus on jaoteltu kolmeen ryhmään sen mukaan, kuinka voimakkaita muokkaustoimenpiteitä olevaan ympäristöön tehdään ja kuinka rakennettu tai luonnonmukainen ilme halutaan saavuttaa. Lähinnä jokea on säilyvän kasvillisuuden vyöhyke, josta kasvillisuus vaihetuu kohti täysin rakennettua ympäristöä.

JOKILAAKSO

Joen lähiympäristö

Olevien puiden ja lajiston säilyttäminen, tarvittaessa uudet istutukset alueelle luontaisella lajistolla, kuten pajut, salavat, lepät, pienissä määrin mm. lehtosaarni ja tuomi. Pensaat pajun sukuisia. Rannassa vesikasvillisuutta, saroja, osmankäämiä, tulvaniittyä.

esimerkkilajeja:

- salava
- raita
- terva- ja harmaaleppä
- tuomi
- lehtosaarni
- koripaju
- punapaju
- niitty, tulvaniitty

KULTTUURIVAIKUTTEINEN LUONTO

Lasihtin rantapuisto, maisemapellot

Alueelle luontaisten kaltaisten puiden erikoismuodot, kuten hopeasalava, tuohituomi, sulkaharmaaleppä, pensaina jokimaisemaan soveltuvia kukinnaltaan vaatimattomia lajeja kuten herukat. Maisemapuina mm. tammet. Hulevesipainanteen niittyä ja paikoitellen kosteikkoperennoja.

esimerkkilajeja:

- hopeasalavat
- sulkaharmaa- ja tammenlehtileppä
- tuohituomi
- jalopähkinät
- tammi, punatammi
- herukat
- taikinamarja
- kuusamat
- luonnonperennat/luonnonmukaiset perennat dynaamisesti istutettuna
- niitty, nurmi
- maisemapelto avoimella alueella

RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Korttelipihat, katualueet

Erityisesti rata- ja tiealueita vasten havupuustoa kuten mäntyjä ja kuusia ja näiden eri muotoja, lisäksi kortteleissa kukkivia pienpuita kuten pihlajia ja omenia sekä monipuolisesti myös muuta lehtipuulajistoa. Pensas- ja perennaistutukset monipuolisia.

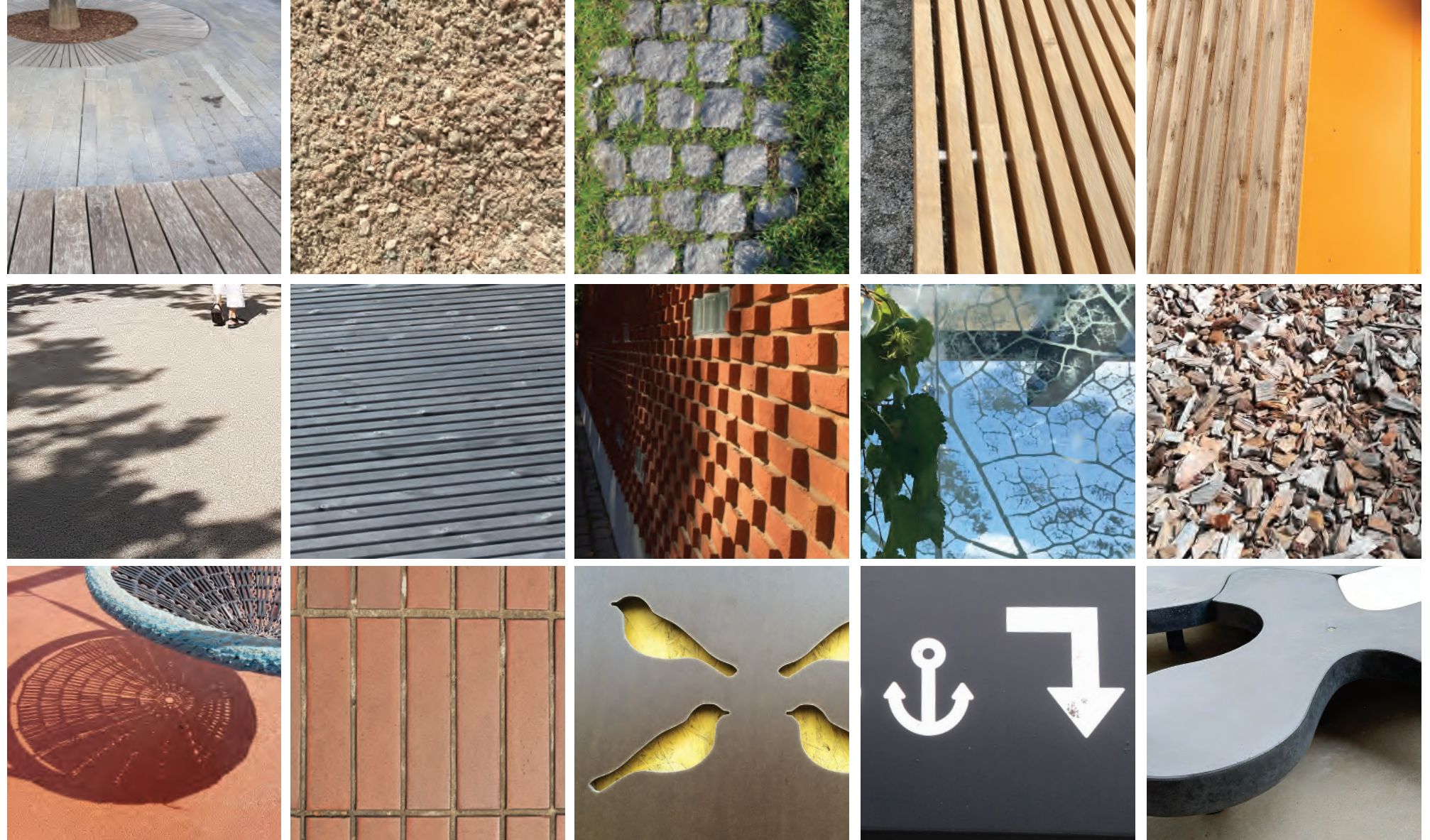
esimerkkilajeja:

- mänty
- kuusi
- kirsikat
- omenat
- suomen- ja ruotsinpihlajat
- tammet, vaahterat, jalavat ym.
- koristepensaat ja -perennat monipuolisesti
- nurmi

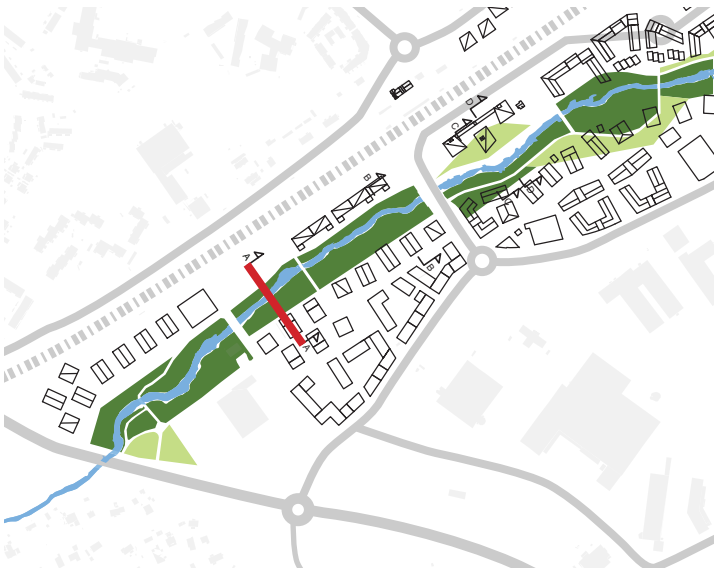
MATERIAALIT

Alueen materiaaleissa huomioidaan Lasihytin alueen kulttuurihistoria sekä jokialueen luonnonmukaisuus. Muistumana alueen lasi- ja tiiliteollisuudesta lasia ja maatiiltä käytetään tehosteena erityisesti korttelien ja katualueiden läheisyydessä, bussiterminaalin seinäkkeissä ja reittien varteen sijoittuvissa taideteoksissa. Jokivarren reitit ovat pääosin luonnonsoramursketta, ja paikoin polut erottuvat maastossa astinkivinä. Katualueiden ja korttelien läheisyydessä pintamateriaalina on asfaltti, luonnonkivi ja maatiili. Kalusteissa ja varusteissa käytetään puuta sekä maalattua terästä. Leikkialueilla käytetään valettavaa turva-alustaa ja/tai turvahaketta. Alueen väreinä suositetaan luonnonläheisiä sävyjä tehosteväreinä. Tehosteväreinä esimerkiksi kalusteissa, turva-alustassa ja infokylteissä on tiilenpunainen sekä kellanoranssi.

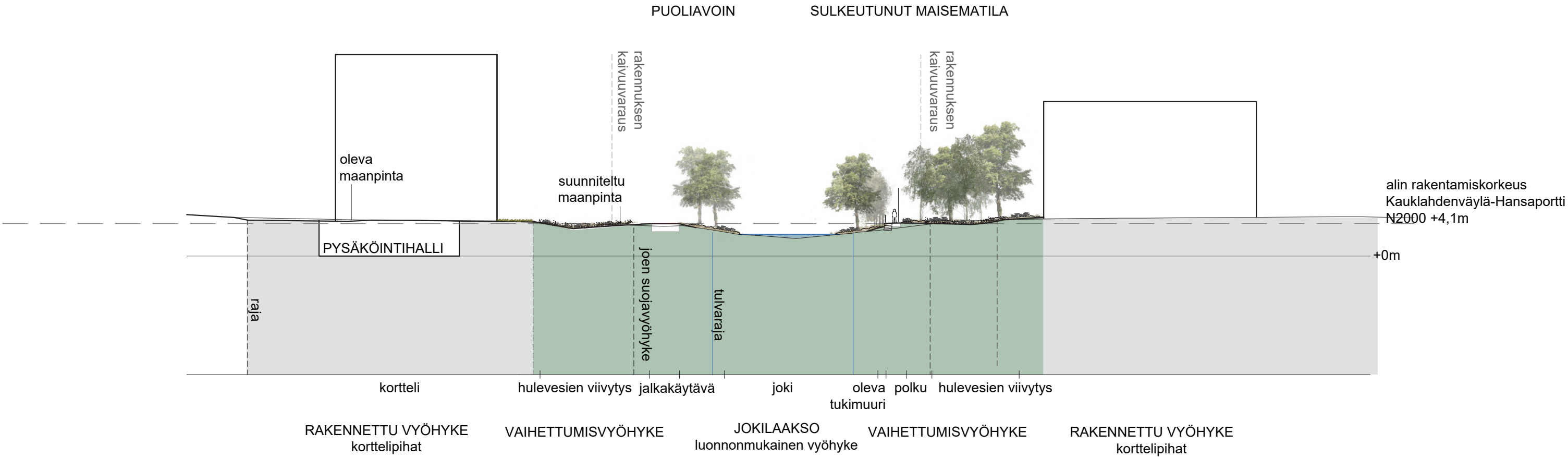

ALUELEIKKAUKSET

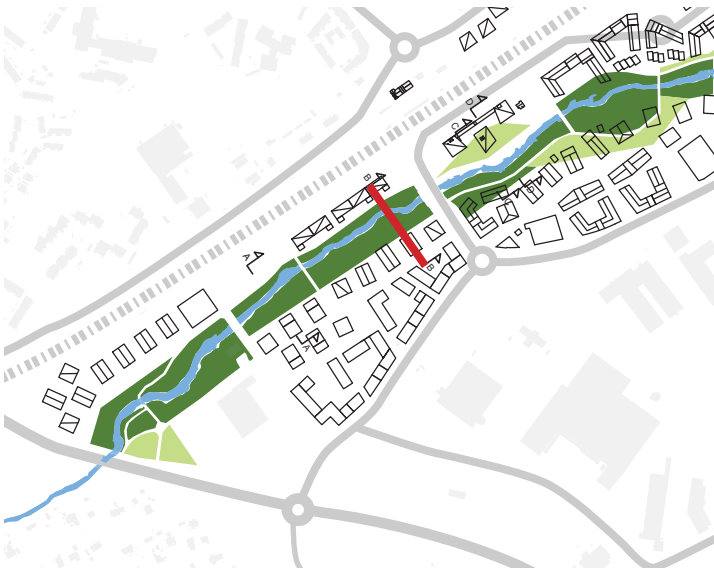
LEIKKAUS A - A'

Leikkauksen sijainti

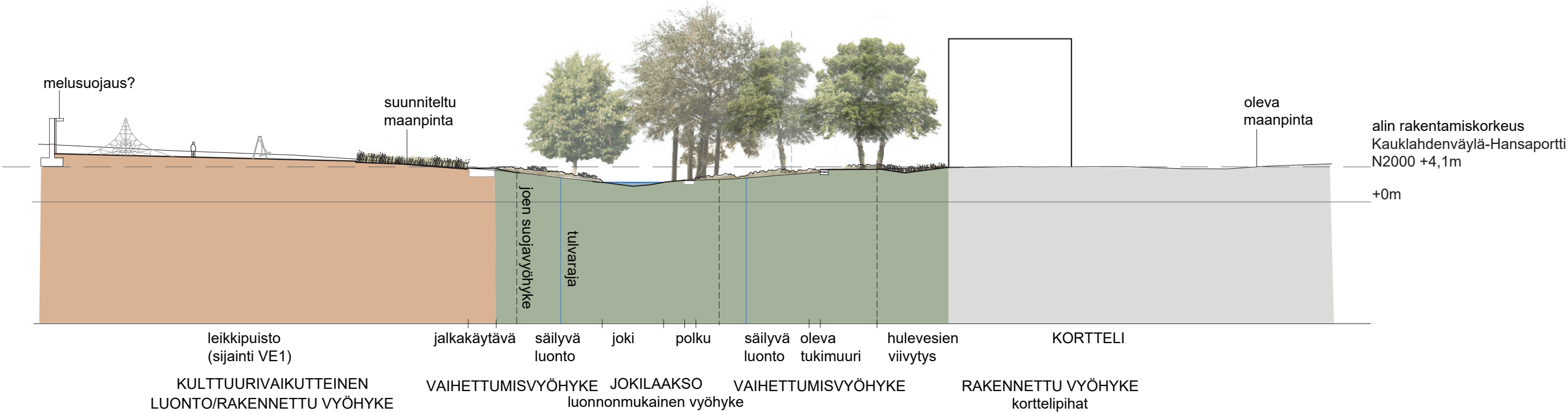
LEIKKAUS B - B'

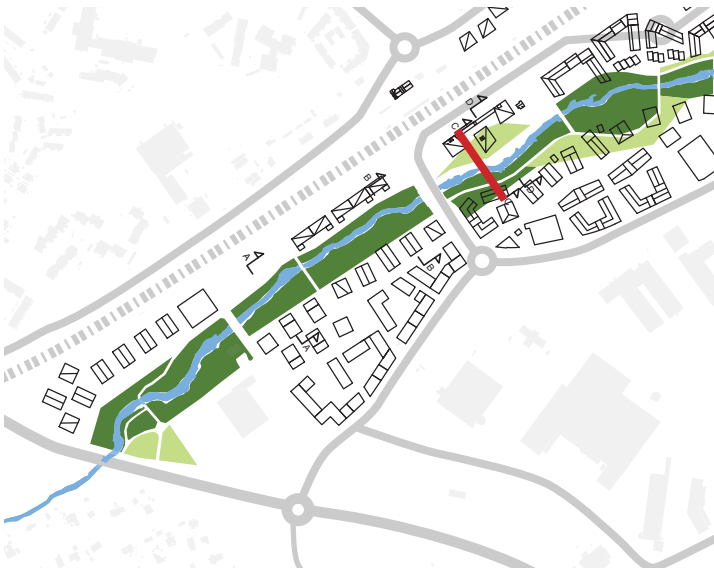
Leikkauksen sijainti

AVOIN

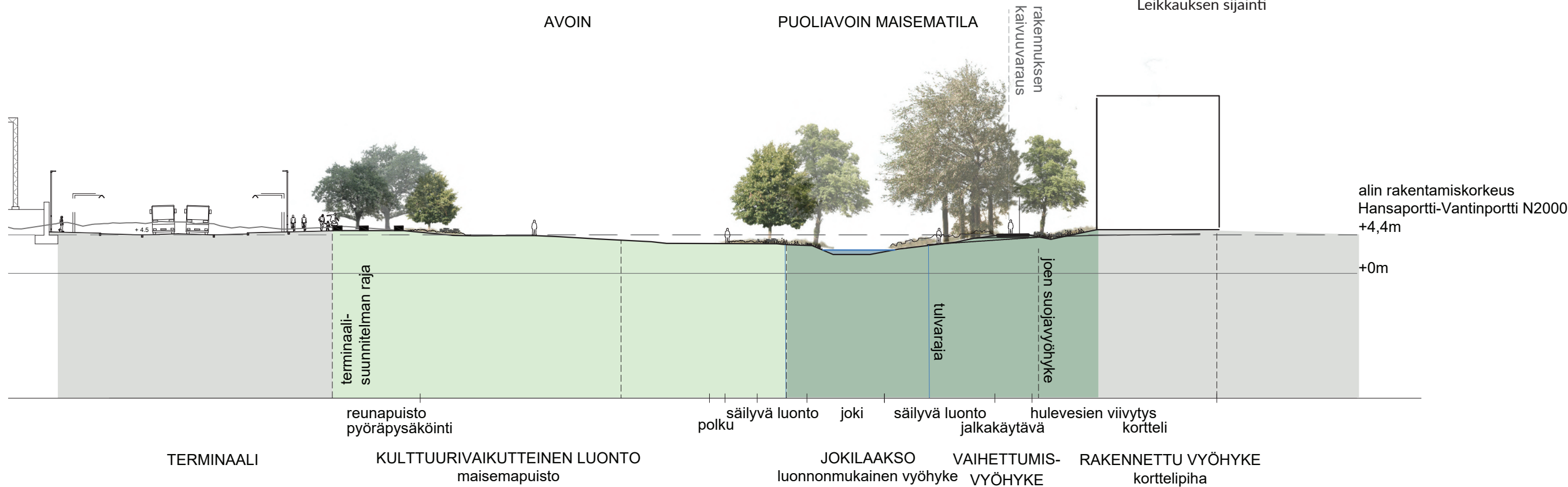
PUOLIAVOIN MAISEMATILA

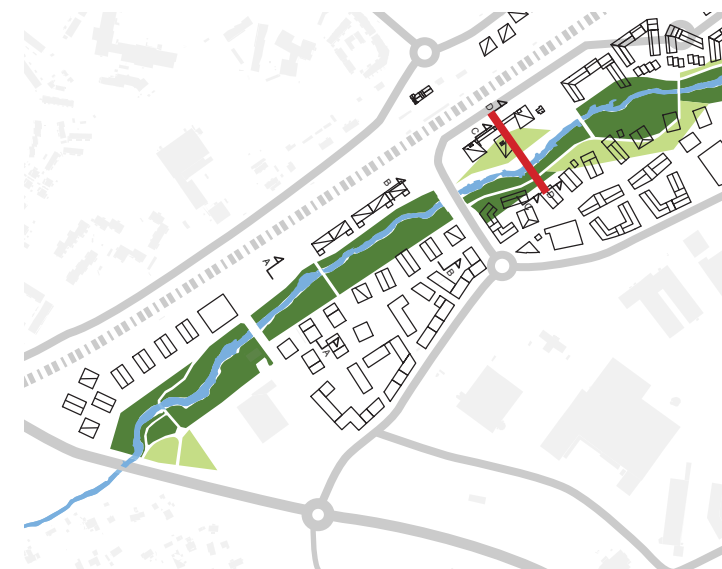
LEIKKAUS C - C'

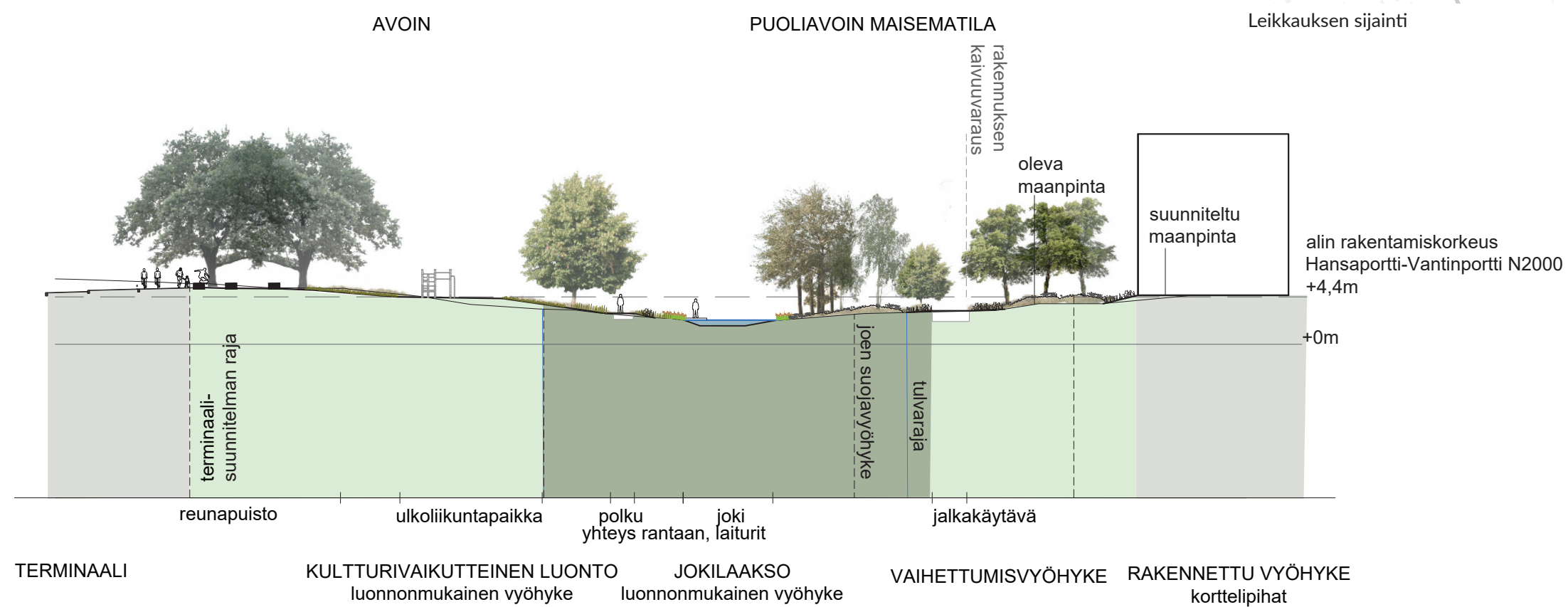
Leikkauksen sijainti

LEIKKAUS D - D'

Leikkauksen sijainti

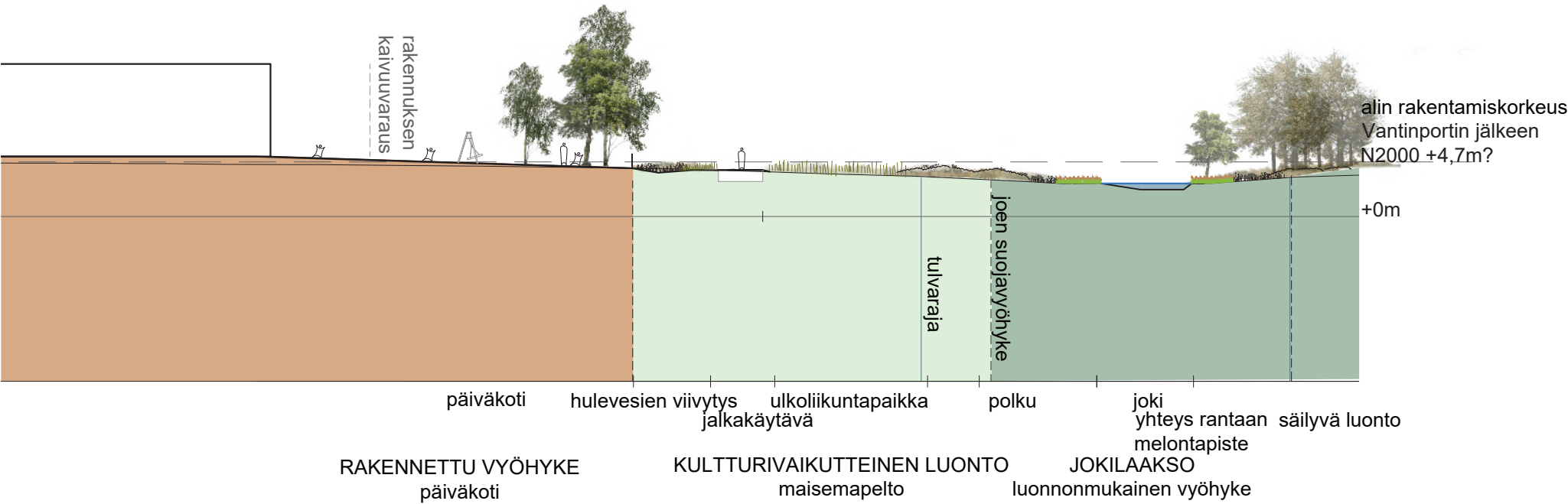

LEIKKAUS E - E'

Leikkauksen sijainti

AVOIN MAISEMATILA

Näkymä: avointa kulttuurimaisemaa alueen itäosassa

VSU